№ 60 (3903)

5 жніўня 2014 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец: УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

Да ўвагі!

Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

ГАЗЕТА—ЧЫТАЧЫ

Стаць падпісчыкам «Народнай Волі» ніколі не позна

Учора ў рэдакцыю завіталі некалькі чалавек з адной і той жа просьбай: можна набыць першы жнівеньскі нумар газеты?

Нехта хварэў і, знаходзячыся ў шпіталі, не змог працягнуць падпіску, некаторыя былі ў адпачынку за межамі краіны і ўзгадалі пра газету, калі было позна ісці на пошту... Адным словам, па той ці іншай прычыне многія людзі засталіся ў жніўні без "Народнай Волі".

Вядома ж, рэдакцыя пастараецца дапамагчы ўсім, хто хоча рэгулярна чытаць сваю любімую газету. Але пры гэтым заўважым: стаць падпісчыкам "Народнай Волі" ніколі не позна. У любы дзень можна завітаць у любое паштовае аддзяленне і аформіць падпіску на наступны і далейшыя месяцы. Будзем разам!

Вы з — «Народнай Воляй», «Народная Воля» — з Вамі!

СПЁКА...

З-за засухі ў Беларусі можа знізіцца ўраджай гародніны

Глебавая і атмасферная засуха ў Беларусі адбілася на стане сельскагаспадарчых культур, асабліва трывожна за будучы ўраджай цукровых буракоў.

"Вільгаці на палях недастаткова, за ноч расліны аднавіцца не паспяваюць, — цытуе interfax.by намесніка міністра сельскай гаспадаркі і харчавання Беларусі **Уладзіміра Гракуна**. — *Асабліва цяжкая сітуацыя ў Брэсцкай вобласці. Пацярпелі тысячы гектараў кукурузы, бульбы, буракоў. Няма такіх установак, каб паліваць гэтыя плошчы. Аасабліва трывожна за будучы ўраджай цукровых буракоў, хоць да засухі ён абяцаў быць на 57% вышэй за мінулагодні".*

Магчымасці арашэння абмежаваны, таму што беларускія рэкі з-за засухі таксама змялелі. "*Усюды, дзе можна, вада падаецца, але ўзровень вады ў рэках нізкі, і гэта можна зрабіць не на ўсіх плошчах",* — сказаў Гракун.

З-за глебавай і атмасфернай засухі месцамі пачалося завяданне бацвіння бульбы, цукровых буракоў, адзначаецца пажаўценне і скручванне лісця кукурузы. У сувязі з захаваннем гарачага і ў асноўным сухога надвор'я засуха можа ўзмацніцца, стан сельскагаспадарчых культур будзе пагаршацца.

ТЫМ ЧАСАМ

Спякота не паўплывала на колькасць выклікаў «хуткай»

"У сярэднім у будні паступае 1300—1500 выклікаў, што не перавышае сярэднюю нагрузку для гэтага часу года, — цытуе tut.by спецыялістаў Мінскай гарадской станцыі хуткай медыцынскай дапамогі. — *У выхадныя колькасць выклікаў таксама знаходзілася ў межах нормы — у суботу медыкі прынялі 1298 зваротаў, у нядзелю — крыху больш за 1400".*

Пры гэтым колькасць выклікаў, звязаных з цеплавымі і сонечнымі ўдарамі, вагалася ад 0 да 6 у суткі.

"Можна адзначыць, што мінчукі ўжо вывучылі рэкамендацыі, таму берагуць сябе і не даводзяць справу да выкліку "хуткай", — канстатавалі медыкі.

КАРЫСНЫЯ ПАРАДЫ

Каб лягчэй пераносіць гарачае надвор'е, спецыялісты раяць выконваць некалькі асноўных правілаў.

Аддаваць перавагу вопратцы светлых тонаў з натуральных тканін, па магчымасці абмяжоўваць час знаходжання на паўдзённым сонцы. Тым, хто знаходзіцца ў гэты час на вуліцы, рэкамендуецца выкарыстоўваць сонцаахоўныя сродкі, абавязкова апранаць галаўны ўбор. Адпраўляючыся на вуліцу, не варта выпускаць магчымасць адпачыць у цяністым скверы або проста зайсці ў прахалоднае памяшканне, напрыклад краму. Гэта дапаможа пазбегнуць перагрэву.

У спякоту неабходна адмовіцца ад ужывання алкаголю і кавы, салодкіх напояў і аддаць перавагу мінеральнай або пітной вадзе, узвару з сухафруктаў. У гарачыя дні рэкамендуецца выпіваць каля 2,5—3 л вадкасці, але невялікімі порцыямі. Прычым напоі не павінны быць халоднымі, паколькі гэта можа стаць штуршком да ўзнікнення ангіны або абвастрэння хранічнага танзіліту.

(Працяг тэмы — на 2-й стар.)

ІНІЦЫЯТЫВА

Падатак на дададзеную вартасць могуць павялічыць да 22%

Такія змены могуць адбыцца ўжо з наступнага года.

Паводле інфармацыі БелаПАН, адпаведная прапанова ўнесена на разгляд урада. Падатак на дададзеную вартасць, які цяпер роўны 20%, фарміруе трэць бюджэтных паступленняў Беларусі.

"Пытанне пра павелічэнне ПДВ разглядалася ў ліпені на пасяджэнні Савета міністраў", — паведаміў БелаПАН эксперт па пытаннях падатковай палітыкі, які браў удзел ва ўрадавым пасяджэнні.

Ёсць звесткі, што прапанова аб павелічэнні стаўкі падатку на дададзеную вартасць ужо прысутнічае ў законапраекце аб унясенні змен у Падатковы кодэкс, якія могуць набыць моц з 2015 года.

Беларускія бізнес-саюзы лічаць, што павелічэнне ПДВ адмоўна адаб'ецца на эканамічнай прывабнасці Беларусі ў рамках Мытнага саюза. Нагадаем, у Расіі, якая ўваходзіць у Мытны саюз, стаўка ПДВ складае 18%, у Казахстане — 12%.

Разам з павелічэннем ПДВ прапануецца ў 2015 годзе знізіць стаўку падатку на прыбытак з цяперашніх 18% да 15%.

ПАРАЎНАЕМ!

Заробкі: у нас і ў іх

(па выніках чэрвеня ў доларавым эквіваленце)

БУДЗЬЦЕ ГАТОВЫ!

Праезд у Мінску падаражэе з 9 жніўня

Дзяржаўнае прадпрыемства "Минсктранс" 9 жніўня павысіць кошт праезду ў сталічным грамадскім транспарце да 4 тысяч рублёў за адну паездку.

"Мы плануем павышэнне з 9 жніўня. Нам патрэбны час, каб развезці білетную прадукцыю", — паведаміла БелаПАН намеснік генеральнага дырэктара прадпрыемства **Ірына Якубоўская**.

Такім чынам, кошт праезду павысіцца на 9%. Папярэдняе павышэнне было 1 красавіка 2014 года — да 3 тысяч 700 рублёў за адну паездку.

БЛИЦ

Как вы спасаетесь от жары?

В воздухе пахнет жареным... Это тлеют на 33-градусном солнцепеке наши бренные головы и тела. Но жить-то надо, и работать надо. Несмотря на оранжевый уровень опасности и чаще всего нежелание администрации укорачивать рабочий день, вообще идти на какие-либо уступки, чтобы облегчить условия труда наемным работникам. Как уберечься от жары?

"Народная Воля" спросила об этом не только наших соотечественников, но и жителей южного зарубежья — все-таки люди с бóльшим, чем у нас, опытом.

Оксана Волкова, солистка Национального академического Большого театр оперы и балета:

— От жары я спасаюсь у водоемов за городом, а также устраивая сквозняки в своей квартире. Выходить на улицу нет никакого желания, кондиционер в машине сломался, чинить нет времени. Единственный выход — холодный душ несколько раз в день...

Андраш Фараго, дипломат, Будапешт, Венгрия:

— Надо забыть на это время ваше любимое развлечение — шашлык. Я, например, ем сейчас больше фруктов и зеленых овощей, а не тяжелых мясных блюд со специями. В квартире всегда плотно закрываю занавески. Часто мочу голову, на улицу выхожу только со шляпой на голове или мокрым шарфом на шее и даже на плечах.

Нина Маркевич, жительница хутора Бельково Сморгонского района:

— А чего от нее, жары, спасаться? Работать надо! Вставать в полпятого утра и работать. Ну, косынку на голову, конечно, повязать. А в полдень идти отдыхать в дом, под крышу.

Валентина Шаронело, банщица SPA-центра спортивно-оздоровительного комплекса "Олимпийский":

— На работе спасаемся дедовским методом: делаем сквознячок! И воду пьем — много воды. А дома на ночь открываем окна, чтобы напустить холода, а потом сберечь его на день. Вот какие времена наступили: холод бережем...

Элеонора Гороховская, экскурсовод, Иерусалим, Израиль:

— С температурой мы боремся просто — включаем кондиционеры. Ну, а кто на жаре работает (экскурсоводы) — так для дела можно и потерпеть.

Екатерина Солодкая, заместитель директора по развитию ресторана "Фальконе":

— В ресторане все помещения кондиционированы, для поваров созданы прекрасные условия работы, потому что приготовление еды — творчество. У нас работают высокие профессионалы, как наш шеф итальянец Доменико Акампора. А человеческий ресурс надо беречь!

Дмитрий Шаметько, мастер-автомеханик СТО "Спас":

— Ну как спасешься от сумасшедшей жары на СТО? Никак. Обливаемся водой. Делаем сквозняки, чтобы выжить. Зарабатывать-то надо...

Елена МОЛОЧКО.

ПО ПОВОДУ

Мария ЭЙСМОНТ

Своя игра

Бывший глава концерна "Белнефтехим" Игорь Жилин освобожден от уголовной ответственности. *"Он нанес большой ущерб государству — это плохо*, — заявил Александр Лукашенко на совещании о совершенствовании законодательства по борьбе с коррупцией. — *Компенсировал — не надо его хватать и тащить за решетку".*

Интересно получается: имел человек высокую должность, приличную зарплату, но при этом бессовестно воровал у родного государства, а когда его поймали за руку, вернул наворованное и без суда и следствия оказался на свободе. *"Это ущерб. Но он был обсчитан, умножен на три. Заплатил — до свидания",* — пояснил Александр Лукашенко.

Лично мне интересно: а сколько денег вернул господин Жилин? Сколько успел наворовать за пару лет работы на посту руководителя государственного концерна? Кто считал эти суммы, кто определял масштабы нанесенного ущерба, если не было судебного разбирательства? И почему, в конце концов, он не должен нести за это уголовной ответственности? Потому что вернул в три раза больше? Так, может, возвращал из тех денег, которые украл раньше? В "Белнефтехим" Игорь Жилин пришел не с улицы, до назначения на пост главы концерна работал директором "Гродно Азот". Это не обвинение в адрес Жилина. Но, согласитесь, подобные мысли могут возникнуть у любого из нас. Потому что если в стране создана система, при которой проворовавшийся чиновник может легко уйти от уголовной ответственности, то почему бы ему, чиновнику, этим не воспользоваться? Ведь можно воровать и не попасться, а если вдруг обнаружится, что положил себе в карман несколько десятков, сотен тысяч, а, возможно, и миллионов чужих (государственных) долларов, ничего страшного не произойдет: вернул — и свободен.

Но если вдуматься: речь идет о чиновниках, которым государство доверяет высокие посты. Оно платит им хорошие зарплаты, гарантирует пенсии госслужащих, предоставляет другие бонусы, о которых не то что работяги, академики мечтать не могут, а значит, и ответственность у чиновников должна быть выше. А они государство дискредитируют, и при этом легко могут ускользнуть от ответственности. А вот если колхозница украдет мешок картошки или правозащитника обвинят в том, что он не заплатил государству налоги с тех денег, которые предназначались на оказание помощи ни в чем не виновным людям, суды не скупятся на приговоры. Помните, как судили руководителя ликвидированного правозащитного центра "Вясна" Алеся Беляцкого? По статье, которую ему инкриминировали, можно было ограничиться "химией", а ему дали 4,5 года тюрьмы. И это при том, что друзья правозащитника, пока еще приговор не вступил в законную силу, собрали и вернули всю сумму, которую, как посчитал суд, Беляцкий не заплатил государству.

Почему же так получается: по Конституции мы все равны перед законом, а в реальной жизни — нет?

Недавно в Лельчицах состоялся показательный процесс над заведующей терапевтическим отделением местной больницы. Ее обвинили в том, что она выписывала липовые больничные и брала за это вознаграждения. 52-летнюю женщину осудили на 3,5 года тюрьмы с конфискацией имущества. Любопытно, ей кто-нибудь до судебного разбирательства предложил вернуть нечестно заработанное в обмен на свободу? Полтора килограмма сала, коробку конфет — именно такие вознаграждения получала доктор от пациентов. Самая крупная взятка, которую ей инкриминировали, — 700 тысяч рублей. Помимо тюремного срока и конфискации, суд обязал доктора выплатить 3 миллиона 586 тысяч рублей в доход государства — столько, как было установлено, она заработала на взятках. Если умножить эту сумму на три, получится 10 миллионов 758 тысяч. Наверное, и вину бы свою терапевт признала, и деньги бы эти выплатила, только чтобы не оказаться за решеткой.

Говорят, что только разговоры жены Игоря Жилина по телефону обошлись "Белнефтехиму" в 10 тысяч долларов!

Но терапевт из Лельчицкой райбольницы — не глава "Белнефтехима" Игорь Жилин и не управляющий делами президента Галина Журавкова, которая в свое время ушла от наказания, хотя обманула государство на несколько миллионов долларов. После этого случая в стране и стартовала кампания прощения чиновников-воров...

На мой взгляд, эту порочную систему надо искоренять, выжигать каленым железом. Потому что она провоцирует, подталкивает чиновников к воровству. И если в стране действительно решили совершенствовать законодательство по борьбе с коррупцией, а не в очередной раз вести популистские разговоры, начинать надо с отмены этой узаконенной льготы для высокопоставленных коррупционеров. Но на совещании президента как раз-то звучало обратное: вернете деньги — до свидания!

Хотя, если разобраться, не все проворовавшиеся чиновники так легко уходят от наказания. Вот только несколько последних громких уголовных дел: за взятку 14 лет колонии получил бывший заместитель председателя Мингорисполкома Игорь Васильев, к 6 годам колонии усиленного режима приговорен бывший заместитель генпрокурора Александр Архипов. До 10 лет лишения свободы грозит экс-директору "Борисовдрева" за превышение служебных полномочий, в результате чего предприятию был нанесен ущерб на 2 млн долларов; задержаны директор Слуцкого мясокомбината и его заместитель. Не смогли откупиться? Или все это игра, которую вот уже 20 лет умело ведет белорусский правитель? Своих, приближенных, как блудных детей, президент прощает, требуя лишь вернуть наворованное. А остальных — публично "казнят". Надо же народу показывать, какая в стране идет беспощадная борьба с коррупцией.

ГАРЫМ!

Вогненнае лета

У спякотнае лета механізатары змагаюцца за ўраджай, а ратавальнікі — за камбайны, лясы і палі.

Толькі за суткі гарэлі 4 камбайны

Калі на вуліцы — пад трыццаць пяць градусаў цяпла, да бяды — адзін крок. Таму апошнім часам стужка навін службы МНС больш нагадвае ваенную хроніку...

У Кіраўскім раёне Магілёўскай вобласці падчас рамонту электраабсталявання загарэўся камбайн "Палессе", які належыць СПК "Чырвоны барацьбіт". Агнём пашкоджаны матор, кабіна і колы.

У Салігорскім раёне Мінскай вобласці загарэлася зернеўборачная машына "Дон" (належыць ААТ "Вікторыя-Агра"), якая рухалася да месца правядзення работ. Пажар пастараліся патушыць камбайнер і рабочы.

У той жа час стала вядома, што гарэлі камбайны ў вёсках Ігнаткоўцы Лідскага раёна і Караваева Пухавіцкага раёна.

Усе гэтыя чатыры загаранні, паводле паведамлення МНС, адбыліся толькі за апошнія суткі.

Што згарыць, то не згніе?

Наносіць агонь удар пад дых гаспадаркам не толькі ў галіне механізацыі. Вось, напрыклад, на мінулым тыдні ратавальнікам паступіла паведамленнне аб пажары на сенаскладзе ў вёсцы Каўняцін Пінскага раёна. У выніку здарэння згарэлі і дах, і 60 тон сена.

24 ліпеня ў Столінскім раёне загарэлася поле з зернавымі каля вёскі Сямігосцічы. Агнём знішчана каля 10 гектараў азімай пшаніцы. Таксама гарэла поле і пад Мінскам, так што многія мінчане нават маглі ўбачыць вялікія клубы дыму. Праўда, ратавальнікі ўдакладнілі: гарэла не поле са збожжам, а ржышча.

Ахвяры

Днём 1 жніўня загарэлася ржышча на полі СПС "Гігант" каля вёскі Чырвоная Дуброва Бабруйскага раёна. Калі ратавальнікі прыехалі на месца, агонь ахапіў тэрыторыю на плошчы каля паўтара гектара.

Пажар самастойна спрабаваў патушыць 76-гадовы жыхар Бабруйска, але атрымаў сур'ёзныя апёкі. Праз некалькі гадзін пенсіянер памёр у бальніцы.

Паводле папярэдніх звестак, прычынай смерці стала неасцярожнае выпальванне травы.

Віталь НАВІЦКІ: «У пажарах вінаваты перш за ўсё чалавек...»

"Народная Воля" пацікавілася ў прэс-сакратара Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Беларусі Віталя Навіцкага, колькі ўсяго надзвычайных здарэнняў з тэхнікай і пажараў адбылося за час уборачнай кампаніі.

— Такіх аператыўных звестак няма, — адказвае суразмоўца. — Дзесьці камбайн загарэўся на полі, недзе — у майстэрні, дзе яго рамантавалі. І як два гэтыя выпадкі класіфікаваць? За час уборачнай пацярпелі ад агню, можа быць, дзесяць камбайнаў, аднак жа па розных прычынах.

Што тычыцца нейкай статыстыкі па пажарах на палях, то пакуль лічбы абагульняюцца. Адно можна сказаць: спёка, безумоўна, не апошні фактар падчас пажару, але ў іх перш за ўсё вінаваты чалавек.

АФІЦЫЙНА

У МНС падкрэсліваюць, што ў спякотнае надвор'е загаранне травы можа пагражаць жыццю чалавека.

Акрамя таго, у сувязі з анамальнай спёкай зараз грамадзянам і юрыдычным асобам забаронена знаходзіцца ў лясах. Адпаведна ў такі перыяд развядзенне вогнішчаў у лясах і на тарфяніках забаронена.

Механізатарам не варта забываць, што спраўныя сродкі тушэння пажараў дазволяць ліквідаваць пажар на пачатковай стадыі з мінімальнымі наступствамі, а якаснае і своечасовае абслугоўванне тэхнікі папярэдзіць надзвычайныя сітуацыі.

Работнікі інспекцый нагляду і прафілактыкі МНС зараз пераведзены на ўзмоцнены варыянт нясення службы. Асноўная ўвага засяроджана на аказанні дапамогі ў забеспячэнні пажарнай бяспекі аб'ектаў, звязаных з уборкай, захоўваннем і перапрацоўкай ураджаю, торфапрадпрыемстваў, баз адпачынку, дзіцячых аздараўленчых лагераў, садаводчых таварыстваў і населеных пунктаў, якія знаходзяцца побач з лясной зонай альбо торфамасівамі.

Ратавальнікі яшчэ раз нагадваюць: будзьце вельмі пільнымі ў спёку! Банальныя словы, але яны могуць выратаваць жыццё...

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

РЭГІЁНЫ

СМС са скаргай для чыноўніка

Жыхары Чыгуначнага раёна Гомеля змогуць выказаць свае скаргі чыноўнікам па SMS. Адміністрацыя раёна абвясціла аб пачатку працы спецыяльнай лініі SMS-паведамленняў для зваротаў грамадзян.

Усе пытанні, якія тычацца жыццядзейнасці і патрабуюць неадкладнага вырашэння, можна накіраваць у выглядзе SMS па тэлефоне +375-33-370-27-11, паведамляе БелаПАН.

На працягу сямі дзён адказ абяцаюць апублікаваць у рубрыцы "Лінія SMS-паведамленняў" на афіцыйным сайце адміністрацыі Чыгуначнага раёна.

ЭКАНОМІКА

Чарговы беларускі інвестыцыйны форум пройдзе ў Лондане 14 лістапада

"Мэтай бізнес-форуму з'яўляецца прасоўванне інвестыцыйнага патэнцыялу Беларусі на сусветным рынку, фарміраванне яе іміджу як надзейнага дзелавога і інвестыцыйнага партнёра", — адзначаецца ў прэс-рэлізе Нацыянальнага агенцтва інвестыцый і прыватызацыі.

Ужо вядома, што беларускую дэлегацыю на форуме ўзначаліць старшыня Банка развіцця Рэспублікі Беларусь **Сяргей Румас.** У яе склад таксама ўвойдуць прадстаўнікі Мінэканомікі, Мінфіна, Нацбанка, МЗС, Банка развіцця, Нацыянальнага агенцтва інвестыцый і прыватызацыі, Парка высокіх тэхналогій, кампаніі па развіцці Індустрыяльнага парка.

"Мэтазгоднасць правядзення падобных мерапрыемстваў была пацверджана на форумах, што паспяхова прайшлі", — адзначае прэс-служба агенцтва інвестыцый і прыватызацыі.

Першы беларускі інвестыцыйны форум прайшоў у Лондане ў 2008 годзе, другі — у 2009-м у Мінску, трэці — у 2010 годзе ў Германіі.

МОДЕРНИЗАЦИЯ

Власть пилит административную ренту

Последние годы число сторонников перемен в Беларуси стабильно растет. Но если это так, почему не наступают перемены? Какой смысл вкладывают белорусы в само понятие "перемены"? Означает ли это, что народу нужны экономические реформы и перестройка политической системы, либо "перемены" в общественном сознании ассоциируются с совершенно иными вещами?

Опять же: коль в народе сформировался спрос на новую жизнь, готова и способна ли власть удовлетворить этот спрос?

Ответы на поставленные вопросы в рамках проекта "Реформ" мы искали в беседе с экспертом — социологом **Сергеем Николюком.**

— Июньский опрос НИСЭПИ зафиксировал рост сторонников перемен: "важнее изменение нынешнего положения" — для 52,1% респондентов, "важнее сохранение нынешнего положения" для 38,3%. Устойчивый рост численности первой группы происходит последние годы. Почему же тогда все остается по-прежнему, если большинство жаждет изменений в своей жизни, жизни общества и страны?

— Ожидание перемен — это всего лишь декларации, а от деклараций до реальных действий — огромная дистанция. Именно поэтому я всегда говорю, что в Беларуси нет общественного мнения в западном смысле слова. Лично я не могу представить, чтобы белорусские газеты вышли с заголовками "Под давлением общественности наш парламент принял либо отверг тот или иной закон".

Да, действительно — растет недовольство. Но это диффузное недовольство — оно не порождает совместных действий.

Однако утверждать, что власть совершенно не учитывает настроений общественности, тоже не совсем правильно. Вертикаль прекрасно понимает, что нужно поднимать пенсионный возраст, однако этого не делает; разговоры о повышении платы за ЖКХ ведутся каждый год, эти планы учитываются при формировании бюджета, однако до сих пор они так и остались нереализованными.

Так что мы наблюдаем очень сложное соотношение между общественным недовольством и реакцией власти.

— Каких именно перемен ожидают белорусы?

— Спрос на перемены — реакция на ухудшение экономического положения. Среди проблем, которые волнуют белорусов, на первом месте неизменно оказывается рост цен. Поэтому главное ожидание людей — улучшение своего собственного благосостояния.

И ничего удивительного. В состоянии политической апатии, в котором находится белорусское общество, интересы абсолютного большинства редко выходят за рамки повседневных проблем.

— Значит, речь не об экономических реформах и не о перестройке политической системы страны?..

— Когда экономика доходит до критического уровня, недовольство переносится на власть, на политическую систему. В условиях кризиса белорусы на вопрос "Кто виноват?" в первую очередь указывают на президента. И это правильно: раз он все замкнул на себя, именно он и выступает главным виновником кризиса.

— Раз есть спрос на перемены, власть обязана обеспечить предложение. Могут ли чиновники удовлетворить спрос населения? Лукашенко не первый год ведет борьбу за модернизацию белорусских предприятий, однако она провалена. Почему?

— Модернизация есть процесс трансформации традиционного общества в общество модерна. Это если заглянуть в словарь. Но, начиная с Петра I, у нас под модернизацией понимается завоз нового оборудования. Лукашенко тут неоригинален.

Соединяя несовременное общество с современным оборудованием, получить на выходе конкурентоспособную экономику нельзя. И чем сложнее будет оборудование и технологии, тем большими окажутся убытки.

Авторитарная власть не может опираться на свободных людей, а несвободные люди не могут эффективно работать. В таком противоречии Лукашенко и балансирует. Пока удается выживать, но за счет российских дотаций.

Как тут не вспомнить либерализацию, объявленную в 2007-м, — между прочим, в ответ на двукратное повышение Россией цены на газ. Но все было свернуто за 7 минут 19 декабря 2010 года. А проблема неконкурентоспособности белорусской экономики осталась. Ее попытались решить с помощью модернизации государственных предприятий — однако кампания завершилась сплошными убытками. Пришлось наступить на горло собственной песне и ограничиться точечным улучшением ситуации. Затраты на приобретение машин и оборудования в нынешнем первом полугодии сократились на 12,3%. А куда деться! Через год выборы, с пустыми государственными закромами проводить их опасно.

— Ладно, пусть модернизация предприятий не нашла отклика у народа. Но почему молчат элиты, в нашем случае номенклатура: ведь кто-кто, а она-то понимает, что без реформ движение вперед невозможно?

— Номенклатура может открыть рот, но ее тут же не станет. По известным причинам.

На сегодня мы имеем достаточно консолидированный авторитарный режим, которого не было в той же Украине по ряду причин. Чем занята власть в такой ситуации? Власть пилит административную ренту. Раз пилит — значит, в стране есть что пилить.

— Однако у населения сложился спрос на перемены, пусть и в белорусском понимании. Каким образом власть может удовлетворить этот спрос хотя бы частично?

— Александр Лукашенко объявлял, что до конца пятилетки средняя зарплата удвоится. Сейчас всем ясно, что это невыполнимо. Невозможно даже искусственно натянуть зарплату до таких размеров, как довели ее до 500 долларов в 2010 году.

Недавно в публичном доступе появилась очередная порция официальной статистики. 55% в доходах ВВП занимает зарплата — это очень много! В результате мы имеем падение прибыли, рост себестоимости продукции, рост складских запасов. Дальше двигаться в заданном направлении уже невозможно.

Но на фоне Украины, на фоне военных действий Лукашенко получил дополнительную возможность сделать ставку на белорусскую "стабильность". И это серьезный аргумент, надо признать. Макроэкономическая статистика в Украине за первое полугодие выглядит вполне приемлемо для воюющей страны, но если мы посмотрим показатели за июнь, то увидим падение на 10—20%. Перспектива довольно мрачная. Экономический коллапс не исключен.

А белорусские СМИ постараются донести до населения последствия войны в Украине, можно не сомневаться.

Если ситуация в Беларуси будет и дальше развиваться на этом фоне, то проблема 2015 года для Лукашенко вполне решаема.

Владимир ЖУРАВОК.

ДЫПКУР'ЕР

Пасольства Італіі ў Мінску ажыццяўляе дастаўку пашпартоў на дом

Пасольства Італіі ў Мінску ўвяло новую паслугу для больш лёгкай працэдуры выдачы віз 1 ліпеня 2014 года. Дзякуючы гэтаму сэрвісу, заяўнікі могуць пазбегнуць паўторнай паездкі ў пасольства, атрымаўшы дакумент на рукі дома.

"Мы паведамляем аб увядзенні гэтай паслугі праз месяц выпрабавальнага тэрміну, цягам якога мы пастаянна адсочвалі працэс дастаўкі пашпартоў з візамі атрымальнікам на дом і ўпэўніліся ў яго бесперабойнай працы, — заявіў БелаПАН першы сакратар пасольства **Уга Боні.** — *Сёння мы можам з упэўненасцю сказаць, што гэтая паслуга з'яўляецца надзейнай, зручнай і хуткай. Больш як 100 грамадзян скарысталіся ёю і засталіся задаволены, таму што змаглі значна скараціць час чакання дакумента: пашпарт быў дастаўлены ім на працягу 3—4 дзён з моманту падачы заявы на візу".*

Паводле звестак пасольства, за забеспячэннем якасці гэтай паслугі сочыць упаўнаважаны супрацоўнік, які дапамагае заяўнікам запоўніць бланк перасылкі, уласнаручна адпраўляе пашпарт і курыруе яго дастаўку на адрас атрымальніка.

У італьянскім пасольстве зазначаюць, што ўвядзенне гэтай паслугі *"выклікана жаданнем дапамагчы жыхарам рэгіёнаў, сем'ям з дзецьмі, пажылым і працуючым людзям".*

"Заказваючы дастаўку пашпарта на дом, заяўнік пазбягае бессэнсоўнай траты часу на тое, каб прыехаць у Мінск па дакумент падчас напружанага працоўнага тыдня. Ён таксама значна скарачае час свайго чакання ў параўнанні з традыцыйным уручэннем дакумента: пашпарт з візай адпраўляецца на адрас атрымальніка на наступны пасля падачы дакументаў дзень", — дабавілі ў пасольстве Італіі.

Кошт паслугі складае 100 тысяч беларускіх рублёў і не залежыць ад колькасці пашпартоў. Напрыклад, сям'я з трыма дзецьмі аплачвае той жа кошт перасылкі, што і адзін чалавек, растлумачылі ў пасольстве. Каб скарыстацца паслугай, трэба звярнуцца ў візавы аддзел пасольства Італіі ў прыёмныя гадзіны.

ПАМЯЦЬ

«Рут Уолер — прыклад адданасці чалавека сваёй справе...»

Учора ў Мінску Часовы Паверанны ў Справах ЗША ў Беларусі Скот Роланд і прадстаўнікі ААН ушанавалі памяць амерыканскай супрацоўніцы ААН Рут Уолер, якая памерла ў беларускай сталіцы ад цяжкай хваробы 4 жніўня 1946 года.

Скот Роланд ля магілы Рут Уолер.

У 1946 годзе Рут Уолер разам з мужам працавала ў Мінску ў створанай ААН місіі UNRRA — Адміністрацыі дапамогі і аднаўлення Аб'яднаных Нацый, якая аказвала эканамічную дапамогу краінам Еўропы, а таксама займалася рэпатрыяцыяй і падтрымкай уцекачоў.

У склад місіі UNRRA ў Беларусі ўваходзілі 15 амерыканцаў і грамадзянін Новай Зеландыі. Уолер займалася арганізацыяй паставак у Беларусь прадуктаў, медыцынскіх прэпаратаў.

У Мінску Рут Уолер уратавала беларускіх хлопчыкаў, якія тапіліся ў вадаёме. Аднак сама пераахаладзілася і сур'ёзна захварэла на запаленне лёгкіх і хуткацечны менінгіт. Пахавалі яе ў Мінску на Вайсковых могілках.

"Рут Уолер — гэта прыклад адданасці чалавека сваёй справе, — сказаў прадстаўнік ПРААН у Беларусі **Санака Самарасінха.** — *І тая работа, якой яна займалася, не закончана. Нам яе працягваць".*

"Рут у пасляваенны час дапамагала беларусам, працуючы ў гуманітарнай арганізацыі, — дадаў Часовы Паверанны ў Справах ЗША ў Беларусі Скот Роланд. — *Яна не пашкадавала свайго жыцця, каб выратаваць іншых, і гэта павінна стаць сімвалам ва ўзаемаадносінах паміж нашымі краінамі".*

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ДАТА

Дзень памяці Якуба Коласа

58 гадоў таму, 13 жніўня 1956 года, пайшоў з жыцця вялікі майстар мастацкага слова, народны паэт Беларусі Якуб Колас. У дзень смерці паэта на Вайсковых могілках сталіцы адбудзецца памінальны мітынг і ўскладанне кветак да помніка песняра.

Удзел у ім возьмуць члены сям'і Якуба Коласа: сын **Міхась Міцкевіч,** унукі і праўнукі, а таксама літаратары, грамадскія дзеячы, мастакі, навукоўцы. Пачатак мерапрыемства а 15-й гадзіне.

Жыццё паэта — узор і прыклад для ўсіх, хто хоча пакінуць добры след пасля сябе, паслугаваць Айчыне незалежна ад таго, якой справе сябе прысвяціў. Класік нацыянальнай і сусветнай літаратуры, аўтар паэтычных шэдэўраў, педагог, літаратурны крытык, публіцыст, перакладчык, вучоны, дзяржаўны дзеяч, чалавек вялікай і шчодрай душы — такім быў Якуб Колас ва ўспрыманні сучаснікаў. Такім ён застаецца і сёння ў свядомасці беларускага грамадства, шматлікіх прыхільнікаў яго таленту...

Аліна ВЕТРАВА.

НА ТЫЯ Ж ГРАБЛІ...

Палітычныя памылкі

Міністэрства юстыцыі адмовіла ў рэгістрацыі Рэспубліканскага праваабарончага аб'яднання "Пакт" — Руху за рэалізацыю Міжнароднага пакта аб грамадзянскіх і палітычных правах.

Дакументы на рэгістрацыю ў Мінюст былі пададзены 27 чэрвеня. Старшынёй грамадскага аб'яднання на ўстаноўчым сходзе быў абраны доктар юрыдычных навук прафесар **Міхаіл Пастухоў**, намеснікам — **Віктар Карняенка**, выканаўчым дырэктарам — **Леанід Судаленка**. Арганізацыя сваёй дзейнасцю плануе садзейнічаць выкананню Беларуссю міжнародных абавязацельстваў па пытаннях правоў чалавека.

Міхаіл Пастухоў лічыць, што Мінюст адмовіў у рэгістрацыі аб'яднання па абсалютна надуманых і фармальных прычынах. Міністэрства ў адказе спаслалася на такія недакладнасці ў дакументах, як памылка ў нумары кватэры аднаго з заснавальнікаў і ў даце нараджэння другога заснавальніка.

На думку Пастухова, дадзеныя тэхнічныя памылкі можна было элементарна ліквідаваць.

Як лічыць суразмоўца БелаПАН, улада баіцца таго, што людзі аб'яднаюцца і разам стануць дабівацца абароны сваіх правоў.

ТОЛЬКІ ЛІЧБЫ

На сёння КПЧ вынесена 57 рашэнняў па Беларусі. Аднак ні адно з іх не выканана кіраўніцтвам краіны. У камітэце зарэгістраваны больш за 150 скаргаў беларусаў на невыкананне дзяржавай іх правоў.

ПРЭЗЕНТАЦЫЯ

У Гродне прадставілі даведнік па мясцінах паўстання Кастуся Каліноўскага

Даведнік мае назву "Шляхамі паўстання 1863 года" і змяшчае ў сабе трохдзённы маршрут па гістарычных мясцінах.

Кніга мае шмат ілюстрацый і мапаў, па якіх можна падарожнічаць амаль тысячу кіламетраў.

"Гэты даведнік — з шэрагу падзей, звязаных з адзначэннем паўстання 1863 года, ён ахоплівае зноў жа самую важную для гісторыі паўстання тэрыторыю — Заходнюю частку Беларусі — Гродзеншчыну, паўночную частку Брэстчыны і Міншчыну, — распавядае гродзенскі гісторык **Андрэй Вашкевіч.** — *Гэта толькі адзін з прыкладаў даведнікаў, якія можна рабіць".*

Народная Воля http://www.nv-online.info
5 ЖНІЎНЯ 2014 г.

ПРОДАЕТСЯ!

Минский хлебозавод №1 подешевел на 4 миллиона долларов

Предприятие снова выставлено на продажу. Очередной аукцион намечен на 10 сентября.

По сравнению с декабрем 2012 года начальная цена предприятия понижена на 17,4 млрд рублей и составляет 108.159.197.237 рублей (10,5 млн долларов по курсу Нацбанка). С учетом изменения начальной цены и девальвации за полтора года завод подешевел на 4 млн долларов.

Как сообщается на сайте Мингорисполкома, от победителя торгов потребуется соблюсти ряд обязательных условий. В течение двух лет с даты заключения договора купли-продажи необходимо сохранить профиль предприятия, а также число рабочих мест (сейчас на хлебозаводе трудится 408 человек). Новый собственник обязан будет также погасить кредиторскую задолженность предприятия. Общая сумма обязательств превышает 4,5 млрд рублей.

Еще одно условие: при последующей реконструкции необходимо сохранить дома в №25 и 30 по улице Раковской, которые являются памятниками архитектуры XIX века и включены в государственный список историко-культурных ценностей Республики Беларусь. При этом дом №30 может быть реконструирован под музей истории развития пищевой промышленности с выставочными залами.

ПОСЛЕ СОБЫТИЯ

И это все о нем

Выставка ретроспективной фотографии известного мастера **Юрия Иванова** "Вне времени" закрылась в городской галерее имени М.Савицкого. Сообщаю об этом не без умысла, хотя понимаю, что принято информировать об обратном: об открытии, о начале, о старте. Но в данном случае получается, что "шлейф" от прошедшей выставки фото так же интересен, как и сам вернисаж, потому что он тоже о Времени. О нашем времени. И "шлейф" этот заключен в обыкновенной Книге отзывов, которую, как правило, кладут у входа.

Казалось бы — формальность: написать пару слов автору. А если от души? А если от переполненных чувств?

"Несколько лет назад увидел плакат ко Дню Победы с Вашей фотографией "Майский снег". С тех пор не могу спокойно смотреть на нее — так трогает. Спасибо огромное! Моменты истины в простых и незамысловатых сюжетах. Евгений, Солигорск".

"Імя, я веру, — гэта код лёсу. Ты, Юра, — ваяр, пераможца! Хай жа кожны міг твайго зямнога раю будзе ў радасць і табе самому, і людзям. Шчыра — Уладзімір Ліпскі".

"Дорогой Юрий! Все мгновения, остановленные тобой, выстраиваются в нашу прекрасную историю жизни. Ждем новых произведений. Архитектор В.Крамаренко".

"Большое спасибо за возможность прикоснуться к событиям недавнего белорусского прошлого. Даша, г. Иркутск, РФ".

"Удивительный мир представлен на выставке. Здесь история, люди, здесь запах прошедшей эпохи. Ценность художественная, ценность историческая. Вдохновения мастеру, энергии молодой и сильной, любви к жизни и людям! Владимир Савченко, членкор НАН Беларуси".

И таких отзывов больше сотни. И это в наше плотно сжатое, неодушевленное, как считают многие, компьютерное время! Или, как всегда, все зависит от источника, личности, творчества?.. Желаем мастеру Юрию Иванову долгого творческого горения!

Елена МОЛОЧКО.

ШОППИНГ

Здравствуй, школа!

23 и 24 августа в Минске пройдет школьная ярмарка.

В Минске в августе будут работать 25 школьных базаров, в том числе постоянно действующие при ОАО "ГУМ", ОАО "ЦУМ Минск", УП "Универмаг "Беларусь", ООО ТД "На Немиге" и другие. 23 и 24 августа с 10.00 до 18.00 в районе Дворца спорта пройдет ярмарка "Здравствуй, школа!".

Белорусы везут из Польши телевизоры и обувь

Согласно данным главного статистического управления Польши, покупатели из Беларуси, Украины и России потратили в Польше в минувшем году около 8,2 млрд злотых. Это на 23,4% больше, чем в позапрошлом.

Количество заграничных любителей совершать покупки в Польше ежегодно увеличивается по двум причинам. Большинство товаров в Польше можно приобрести дешевле, при этом зачастую лучшего качества и в более широком ассортименте, тем более что у каждого иностранца есть право возврата НДС.

По мнению владельца одного из торговых центров Белостока, белорусы, россияне и украинцы обычно не покупают дешевый товар, а предпочитают делать более дорогие и качественные покупки, чем среднестатистические польские покупатели. К примеру, белорусы покупают телевизоры большего размера, чем поляки. Среди самых популярных товаров также строительные материалы, бытовая химия, обувь и одежда.

ПРОЕКТЫ

Куда еще поедет метро?

Директор ОАО "Минскметропроект" ***Валерий Чеканов*** *рассказал о планах по строительству 3-й и 4-й линий метрополитена.*

— Уже в этом году мы начнем разрабатывать обоснование инвестиций по участку 3-й линии метро от "Юбилейной площади" до Зеленого Луга, а в начале 2015-го приступим к обоснованию инвестиций по 4-й линии, — *цитирует Валерия Чеканова агентство "Минск-Новости"*. — При этом не только аргументируем необходимость строительства новых участков, но и разделим их на пусковые комплексы. По мнению наших специалистов, во второй участок 3-й линии должны войти 4 станции, которые разместятся на отрезке подземного пути от пл.Юбилейной до пл.Бангалор: на пересечениях пр.Победителей и ул.Мельникайте, пр.Машерова и ул.Кропоткина, ул.Максима Богдановича и ул.Веры Хоружей и на пл.Бангалор. Предусмотрено, что "Площадь Бангалор" в будущем образует пересадочный узел со станцией 4-й линии метро, рабочее название которой "Парк Дружбы народов". Далее мы предлагаем не продлевать 3-ю линию от "Площади Бангалор" в сторону Зеленого Луга, а строить первый участок 4-й — под ул.Сурганова — хотя бы до станции "Дом печати" (пересадка на "Академию наук)". Так мы получим еще один пересадочный узел — между 1-й и 4-й линиями.

В перспективе 4-я линия должна пройти по полукольцу из Чижовки до Веснянки. Пока более или менее определенно проектировщики говорят только об участке от пл.Бангалор до Тракторного завода. Здесь планируются станции: "Парк Дружбы народов" (образует пересадочный узел с "Площадью Бангалор" 3-й линии); "Дом печати" (пересадка на станцию "Академия наук" 1-й линии); "Платонова" (на пересечении ул. Сурганова, ул.Академической и ул.Платонова); "Уральская" (пересечение ул.Уральской и ул.Фроликова); "Долгобродская" (пересадка на станцию "Тракторный завод" 2-й линии).

Однако даже приблизительных сроков воплощения этих планов в жизнь пока не называют.`

ЧУЛІ?

Мінадукацыі прапануе ўвесці мабільны тарыф «Настаўніцкі»

Перамовы вядуцца з аператарамі мабільнай сувязі.

Пра гэта паведаміў рэктар Беларускага дзяржаўнага педуніверсітэта імя Максіма Танка **Аляксандр Жук**.

Паводле яго слоў, якія цытуе belta.by, гэта адна з прапаноў, якія разглядаюцца цяпер мабільнымі аператарамі Беларусі — па сацыяльнай падтрымцы настаўніцтва. Тарыф "Настаўніцкі" прадугледжвае зніжкавую сістэму на тэлефонныя размовы.

Папярэднія перамовы наконт такой меры прайшлі ў Міністэрстве адукацыі, і цяпер ідзе праца па магчымай рэалізацыі такога праекта. Жук адзначыў, што пакуль яшчэ рана казаць пра тэрміны ўвядзення такога плана.

БОЛЬ

Іх не хапае

У жыцці мне шанцуе на талковых, разумных людзей. Многія з маіх сяброў, прыяцеляў, таварышаў — прафесіяналы найвышэйшай кваліфікацыі.

А як, заўважыце, у іх з грамадзянскай, палітычнай пазіцыяй? Буду шчырым: байцоўскіх якасцяў некаторым, на жаль, не хапае. Такая заканамернасць. *"У нас ёсць нямала таленавітых людзей, але вельмі і вельмі мала таленавітых грамадзян",* — выказаўся некалі ў сваім шэдэўральным артыкуле "Бал сатаны" знакаміты кінарэжысёр і публіцыст Віктар Дашук.

Ашчаслівіць народ не кожны здольны. А тых, хто мог гэта зрабіць, — на жаль, напаткаў трагічны лёс. Я ведаў іх. І не проста ведаў, а падтрымліваў цесныя адносіны, з некаторымі, можна сказаць, сябраваў.

Генадзь Карпенка…
Віктар Ганчар…
Юрый Захаранка…
Анатоль Майсеня…

Чаму, чаму не захінуў іх Бог ад бяды, заўчаснага і вельмі ранняга развітання з жыццём?! Дакладней — чаму не захінуў іх Бог ад гвалтоўнага пазбаўлення самага дарагога, што можа мець чалавек, — жыцця?! Няма таго дня, каб я не задаваў гэтыя балючыя да крыві пытанні сабе і Найвышэйшаму.

Генадзь Карпенка, у якога былі ўсе шанцы перамагчы А.Лукашэнку на чарговых выбарах і стаць другім па ліку прэзідэнтам краіны, памёр у бальніцы. У эпікрызе напісана — ад кровазліцця ў мозг. Не вытрымалі, лопнулі сасуды. А што справакавала лятальны зыход?

Не буду раскручваць версію, якая ўзбудзіла шырокую грамадскасць і не дае спакою па сённяшні дзень, — маўляў, не абышлося без злой рукі тых, каму Генадзь Дзмітрыевіч муляў вока, быў перашкодай на палітычным і службовым шляху. У любым выпадку зразумела адно: сасуды мозга лопаюцца не самі па сабе. Па прыродзе Карпенка быў асілкам, волатам. З юных гадоў трэніраваў мускулатуру і нервовую сістэму спортам, вёў здаровы лад жыцця. Будучы віцэ-спікерам парламента, ужо на пятым дзясятку гадоў мог дзевяноста хвілін бегаць па футбольным полі з судзейскім свістком, а то і куляй насіцца ў ролі гульца.

У спартыўнай форме Карпенка адчуваў сябе моцным і шчаслівым. А ў Авальнай зале парламента? Бывала, іскры ляцелі, калі ён браў у рукі мікрафон. Кроў пырскала, калі публічна распраўляўся з рознымі мярзотнікамі. Менавіта акрываўленага я прывёз яго ў рэдакцыю "Народнай Волі" адмывацца, калі ён на афіцыйным прыёме ў рэстаране гасцініцы "Планета" за паклёп і абразу адвесіў моцную аплявуху паслужліваму рэдактару праўладнай газеткі Міхаілу Шыманскаму.

Што выклікала ў Генадзя Дзмітрыевіча Карпенкі, доктара тэхнічных навук, намесніка старшыні Вярхоўнага Савета нястрымны гнеў? Несправядлівасць. Спекуляцыя прыстасаванцаў усіх масцей, розных гадзёнышаў на горы народным. Падман таго ж народа. З высокіх трыбун балбаталі пра дэмакратыю, а тым часам у краіне ўсталёўвалася дыктатура. Душылася беларушчына, перакрэслівалася сапраўдная гісторыя, бэсцілася культура. Кволыя парасткі перабудовачных рэформ, як і любое іншадумства, нішчыліся на карані. Людзям, якія не падтрымлівалі "маладых ваўкоў" ва ўладзе, можна сказаць, перакрывалі кісларод.

Генадзь Карпенка быў не з тых, каго падкуплівалі высокія пасады, прывілеі і магчымасць "прыгожа жыць". Ён вырас у рабочай сям'і і як мог адстойваў інтарэсы простага чалавека. У змаганнях з апанентамі загартоўваўся, набываў моц. Яго палітычныя і эканамічныя ідэі былі скіраваны на нацыянальнае адраджэнне Беларусі, фарміраванне гаспадарчых механізмаў на новай, рынкавай аснове.

Падчас пратэстных дэманстрацый (а ў тыя гады яны праходзілі часта) Генадзь Карпенка заўсёды ішоў наперадзе калоны. Высокі, мажны, прыгожы. Здавалася, жыць яму ды жыць! І раптам... Не, сасуды мозга самі па сабе не лопаюцца. Ім патрэбны кісларод. А ў палітычным паветры яго станавілася ўсё менш і менш...

А лёс Віктара Ганчара? У Вярхоўны Савет ён прыйшоў з кафедры тагачаснага Беларускага інстытута народнай гаспадаркі. І адразу сышоўся з Генадзем Карпенкам. З дэпутацкімі мандатамі разам паехалі ў Маладзечна будаваць "горад Сонца". Адзін стаў старшынёй гарвыканкама, другі — яго першым намеснікам. Разам, не спалохаўшыся пагроз, выступілі за імпічмент А.Лукашэнку. Пад "Заявай спецыяльнай камісіі па прававой ацэнцы парушэнняў Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь А.Лукашэнкам Канстытуцыі і законаў Рэспублікі Беларусь" подпіс В.Ганчара стаіць першым. Пасля таго як парламент зацвердзіў яго старшынёй Цэнтральнай выбарчай камісіі, ён адкрыта заявіў, што не падпіша пратакол, калі вынікі рэферэндуму з уключэннем у бюлетэні антыканстытуцыйных пытанняў будуць сфальсіфікаваны.

Палітык — у першую чаргу трыбун. Па аратарскіх здольнасцях маладому кандыдату юрыдычных навук мог даць фору, бадай, толькі сам Цыцэрон. Яго зброяй было СЛОВА. Слова ПРАЎДЫ, слова ў абарону дэмакратыі, у абарону роднай Беларусі, яе шматпакутнага народа. Зброяй тых, каго і людзьмі нельга назваць, была брутальная бандыцкая сіла.

Як сёння, помню той дзень — 16 верасня 1999 года. Прэзідэнт праводзіць нараду з кіраўнікамі сілавых структур. Па тэлебачанні былі паказаны фрагменты яго выступлення. Каршуком налятае ён на апазіцыю: *"Они сегодня дестабилизируют обстановку... Меры должны быть приняты не просто адекватные, а жесточайшие меры..."* У той жа вечар Віктар Ганчар і яго сябра, бізнесмен Анатоль Красоўскі, знікаюць у цэнтры Мінска. Праз некалькі месяцаў следчы В.Чумачэнка напіша ў афіцыйнай пастанове: *"...с применением насилия были похищены неустановленными лицами и увезены в неизвестном направлении".* На месцы захопу былі знойдзены аскепкі шкла і плямы крыві, якая — так засведчыла экспертыза — належала В.Ганчару.

Андрэй Клімаў, які, знаходзячыся ў адным складзе Вярхоўнага Савета з Віктарам Ганчаром і быў яго аднадумцам, тады сказаў у інтэрв'ю: *"Я думаю, што на сённяшні дзень А.Лукашэнка стаіць перад сур'ёзным выбарам: ці ён павінен узваліць на сябе віну за выкраданне і магчымую гібель Віктара Ганчара і адказаць за гэта, ці ён павінен усё ж давесці расследаванне да канца і паставіць перад судом тых, хто гэта здзейсніў..."* Мінула амаль пятнаццаць гадоў, ні аднаго, ні другога не адбылося. Ніхто не паставіў перад судом тых, у каго на руках кроў Віктара Ганчара і Анатоля Красоўскага. Злачынцы, топчучы беларускую зямлю, дасюль не панеслі справядлівага суровага пакарання. Як і бандзюкі, што ўчынілі расправу над генералам, экс-міністрам унутраных спраў Юрыем Захаранкам.

...Пасля адстаўкі з дзяржаўнай пасады Юрый Мікалаевіч стаў актыўна падтрымліваць апазіцыю. Ён увайшоў у кіруючыя органы Аб'яднанай грамадзянскай партыі, разам з былым міністрам абароны Паўлам Казлоўскім і іншымі экс-сілавікамі заняўся стварэннем Саюза афіцэраў, які мог бы стаць моцнай сілай па згуртаванні патрыётаў Беларусі.

Літаральна за некалькі дзён да бяды, недзе на пачатку мая 1999 года, Ю.Захаранка завітаў у рэдакцыю "Народнай Волі". Сеў за стол насупраць мяне, пайшла гаворка аб сітуацыі ў краіне. Слова за слова, і Юрый Мікалаевіч, нібыта па сакрэце, сказаў: "Вас, журналістаў, чакае вялікая сенсацыя..." Не ведаю, што ён меў на ўвазе, але сенсацыя, нечуваная сенсацыя, як гром, выбухнула праз пару сутак: 7 мая 1999 года прыблізна каля 22 гадзін вечара па дарозе дахаты экс-міністр унутраных спраў Рэспублікі Беларусь, генерал-маёр міліцыі Юрый Захаранка, які за кароткі час стаў знакавай фігурай у апазіцыйным асяродку, знік. Ёсць сведкі, што бачылі, як яго жорстка скруцілі і заштурхалі ў машыну. І адбылося такое ўсяго у некалькіх сотнях метраў ад кватэры па вуліцы Магілёўскай, дзе заставаліся жонка з дачкой і ўнукам.

Напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў 2001 года ў прэсе з'явіліся дакументы, праліваючыя святло на знікненне апазіцыйных палітыкаў. Няма сэнсу пераказваць поўны тэкст *"абсалютна сакрэтнага"* рапарта начальніка Галоўнага ўпраўлення крымінальнай міліцыі Міністэрства ўнутраных спраў генерал-маёра Мікалая Лапаціка на імя тагачаснага міністра ўнутраных спраў У.Навумава. Заўважу толькі: з таго часу мінула амаль пятнаццаць гадоў, ніхто не абвергнуў ніводнага слова М.Лапаціка, але і не прыняў неабходных мер па прыцягненні да адказнасці віноўных у здзяйсненні замаху на жыццё экс-міністра ўнутраных спраў, вядомага палітыка і грамадскага дзеяча Ю.Захаранкі. Хоць у рапарце М.Лапаціка наўпрост сказана (цытую з захаваннем правапісу арыгінала): *"...Шейман В.В. дал указание Павлюченко физически уничтожить бывшего министра внутренних дел Захаренко Ю.Н. Информационное обеспечение местонахождения Захаренко для действий Павлюченко было обеспечено спецподразделением Васильченко Н.В., задание на которое ему также дал Шейман В.В. через своих сотрудников. Акция захвата и последующего уничтожения Захаренко была произведена Павлюченко, командиром роты СОБРа, и командиром 1-й роты спецназа и четырьмя его бойцами".*

Загадкавая смерць Генадзя Карпенкі.

Трагічны лёс Віктара Ганчара і Анатоля Красоўскага.

Жудасная расправа з Юрыем Захаранкам.

Гвалтоўнае пазбаўленне жыцця ні ў чым не вінаватага тэлеаператара Дзмітрыя Завадскага, якому было ўсяго 27 гадоў.

Што і казаць, недаравальна рана абарвалася жыццё людзей, якія горача марылі пра свабодную, вольную, дэмакратычную Беларусь. І сёння я не магу не ўзгадаць яшчэ аднаго з тых, хто на практыцы спраўджваў мару аднадумцаў, мару ўсіх свядомых беларусаў, але па злой волі, як і яго сябры, даўно ляжыць у сырой зямлі. Анатоль Майсеня... Эрудыт, паліглот, публіцыст, палітык. Кандыдат філасофскіх навук. Цяжка яму дыхалася на дзяржаўным заангажаваным тэлебачанні. А "Народная газета", якую я тады, будучы дэпутатам Вярхоўнага Савета, рэдагаваў, вызначалася дэмакратычнасцю, адкрытасцю для аўтараў самых розных поглядаў. Вось і звярнуўся Анатоль з просьбай: "Вазьмі на работу". — "У якасці каго?" — "Палітычным аглядальнікам".

Немагчыма пералічыць, колькі найактуальнейшых, найвастрэйшых матэрыялаў напісаў ён падчас нашай сумеснай работы ў тагачаснай парламенцкай газеце! Рэдкі выпадак: артыкул А.Майсені "Беларусь во мгле" перадрукоўваўся два ці, здаецца, тры разы, нават пасля смерці Анатоля.

Рана, рана перастала біцца сэрца А.Майсені. 12 лістапада 1996 года ў 7 гадзін 30 хвілін на 286-м кіламетры трасы Брэст—Мінск аўтамабіль "Джып Чэрокі", за рулём якога знаходзіўся прэзідэнт Нацыяльнага цэнтра стратэгічных ініцыятыў "Усход—Захад", яркі журналіст і палітолаг Анатоль Майсеня, на вялікай хуткасці ўрэзаўся ў спадарожны "ГАЗ-53". Выжыць у такой аварыі не было ніякіх шанцаў. Афіцыйная версія — "не справіўся з кіраваннем".

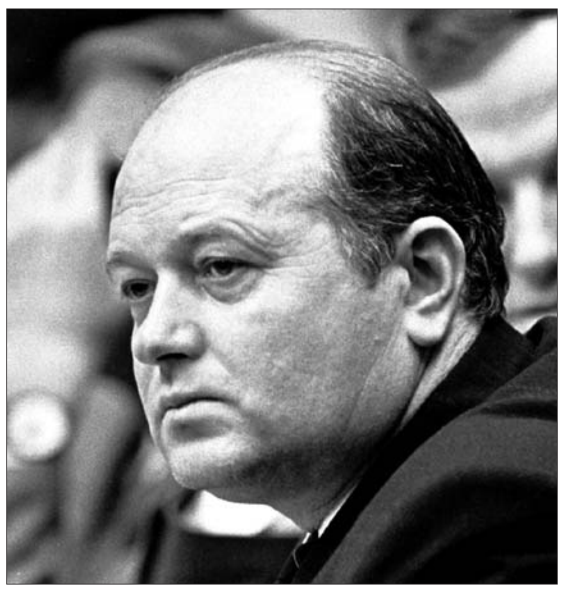
Так, магчыма, Анатоль сапраўды заснуў за рулём і "не справіўся з кіраваннем". Але ці маглі такія высновы следчых супакоіць грамадскасць? Што прывяло да трагедыі? Што яе справакавала? На той час палітычная сітуацыя ў краіне была выбуховая. Дзейнічаў "эскадрон смерці", абвальвалася эканоміка, жабрацтва падпаўзала да многіх людзей. Рашучае слова павінна была сказаць грамадзянская супольнасць. І А.Майсеня ўзваліў на свае плечы ношу, якая не пад сілу была не толькі аднаму, а і дзясятку чалавек. Ён без супыну і адпачынку тыднямі, месяцамі курсіраваў па гарадах і вёсках, будаваў мост паміж Еўропай і Беларуссю. Вось і ў тым ракавым лістападзе 1996 года Анатоль, не спыніўшыся ў Варшаве на начлег, спяшаўся да дзевяці гадзін раніцы вярнуцца з канферэнцыі ў Рыме, каб без спазнення адкрыць у Мінску міжнародны сімпозіум па абмеркаванні гарачых пытанняў Беларусі. Да сумнавядомага рэферэндуму заставаліся два тыдні, агульнымі намаганнямі неабходна было разруліць надзвычай складаную сітуацыю. Смерць парушыла ўсе планы...

Жалеза і тое не вытрымлівае перагрузак. Чалавек — не жалеза, і пасля некалькіх бяссонных начэй, шматлікіх перанапружаных дзён усялякае можа здарыцца — лопнуць сасуды, зліпнуцца вочы... А калі яшчэ ўмешваюцца злыя сілы... Фінал — трагедыя, абрыў жыцця... У Анатоля Майсені яно было толькі-толькі на ўзлёце, і вось табе — раптоўная смерць. Не, яна была не раптоўная, ёй папярэднічала ўсё, што адбывалася вакол яго ў тыя страшэнна цяжкія часы. Смерць патрыёта — гэта ўскосны вынік той няўдалай палітыкі, калі кіруючыя вярхі не столькі думаюць пра справядлівасць, законапаслухмянасць, правы чалавека, дэмакратыю, колькі ўсімі магчымымі і немагчымымі спосабамі чапляюцца за ўладу. Колькі жыццяў згублена, пакалечана з гэтай прычыны!

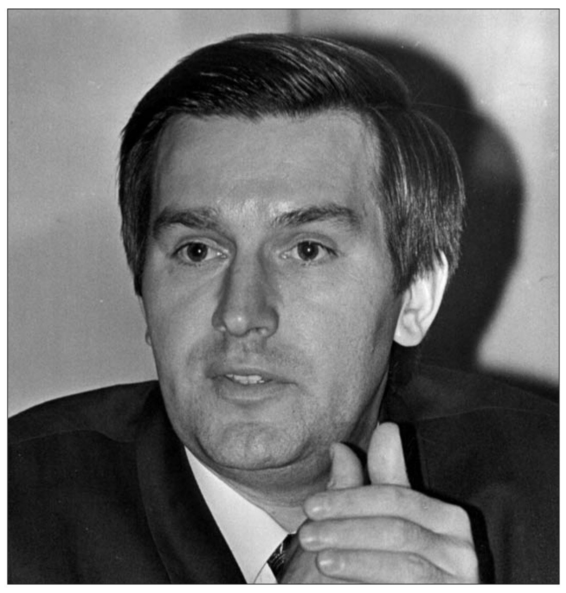
Чым больш мінае часу пасля заўчаснай смерці Генадзя Карпенкі, Віктара Ганчара, Юрыя Захаранкі, Анатоля Красоўскага, Дзмітрыя Завадскага, Анатоля Майсені і другіх патрыётаў Беларусі, тым больш гарачым болем адгукаецца гора ў маім сэрцы. Іх, самаадданых і шчырых, адкрытых і прынцыповых, свабодалюбівых і найгуманнейшых, востра не хапае мне. Іх не хапае ўсім, хто пакутуе, перажываючы за лёс краіны, за яе сённяшні і заўтрашні дзень.

Я на сто працэнтаў упэўнены: калі б яны заставаліся жывымі — у нас было б зусім іншае жыццё. Лепшае. Больш годнае, больш вольнае.

Іосіф СЯРЭДЗІЧ.

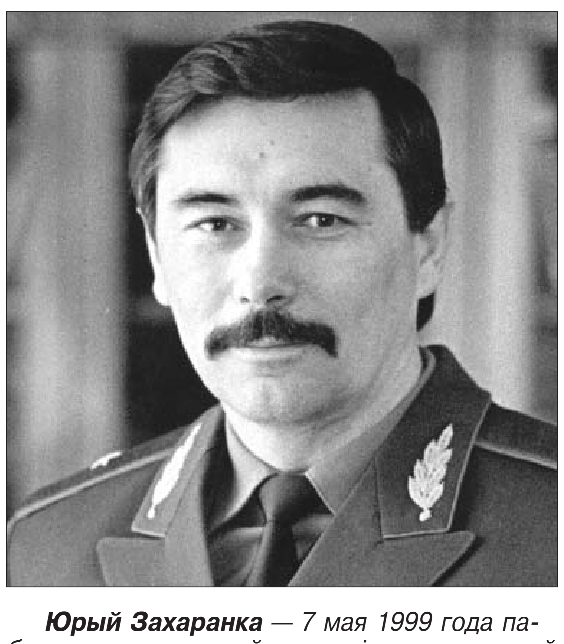
Генадзь Карпенка — 6 красавіка 1999 года памёр ад кровазліцця ў мозг пры загадкавых абставінах.

Віктар Ганчар — 16 верасня 1999 года па-бандыцку схоплены ў цэнтры Мінска.

Анатоль Красоўскі — 16 верасня 1999 года па-бандыцку схоплены ў цэнтры Мінска.

Юрый Захаранка — 7 мая 1999 года па-бандыцку схоплены ў некалькіх сотнях метраў ад сваёй кватэры па вуліцы Магілёўскай у Мінску.

Дзмітрый Завадскі — 7 ліпеня 2000 года па-бандыцку схоплены па дарозе ў Нацыянальны аэрапорт.

Анатоль Майсеня — 12 лістапада 1996 года трагічна загінуў у аўтакатастрофе пры загадкавых абставінах.

SOS!

Мора гора

Нядаўна ў азярцы каля мелавых гор ля ракі Нёман патанула 12-гадовая дзяўчынка. Паводле водгукаў настаўнікаў, выдатная вучаніца, добрая ва ўсіх сваіх учынках, сціплая, не па гадах разважлівая. І вось на табе — раптоўная смерць. Нават сястрычка, што была побач, пабаялася скокнуць у гэтую страшэнную сінюю ваду.

Бацькам гэтае здарэнне прынесла неперажывальнае гора, якое не забудзецца ніколі, смуга застанецца на ўсё астатняе жыццё. А гарадскім уладам хоць бы што: не забалела ні ў аднаго месцы. Не іх жа дзіця загінула.

І ў мінулым годзе тут патануў хлопец — з замежжа, і ў пазамінулым — дзяўчына. А ў вобласці толькі ў гэтым годзе каля 30 чалавек патанула ў не абсталяваных для купання месцах. Жахлівая карціна! Нейкае мора гора!

Што рабіць? Паставіць ратавальнікаў на кожным вадаёме, дзе купаюцца людзі. Узарваць крутыя берагі гэтых самаробных азёр, прарыць бульдозерам канавы, каб спусціць ваду. Можа, заваліць хмызняком вадзяную роўнядзь, каб не прыцягвала людзей. Паставіць шчыты з надпісам аб небяспецы і прыкладамі няшчасных выпадкаў. Калі мы ўратуем хоць адзін дзясятак жыццяў, гэта будзе добра.

У 2013 годзе ў Беларусі патанула каля 1000 чалавек. Гэта страшэнная лічба!

Аляксей БУЦЬКО.

Гродна.

КАЛОНКА АЛЕСЯ НЯЎВЕСЯ

«Як дасі цукерку, падпішу паперку»

На 5,5 года асуджаны намеснік старшыні Баранавіцкага гарвыканкама. Хабар ён браў... піражкамі, чабурэкамі, тартамі, цукеркамі, каньяком.

Як быў малым чыноўнік гэты,
Дык, мусібыць, яму бацькі
Давалі сала ды катлеты,
А на прыкуску — агуркі.
Цукеркі меў ён толькі ў свята,
На Новы год — і шакалад.
Лічылі, пэўна, мама й тата,
Што цукар для дзіцёнка — яд.
Падрос хлапчук.
Ён "пры партфелі".
"Цяпер, — рашыў, — наадварот:
Я насмакчуся карамелі
І піражкоў напхаю ў рот!"
Карупцыя — улады сябар.
Пра гэта ведаюць усе.
Вось і яму давалі хабар:
То той, то гэты паднясе.
Але падносілі няўдала —
Купюры соўгалі спярша.
Да грошай вельмі не ляжала
Таго чыноўніка душа.
Іх аддаваць патрэбна жонцы,
І разяўляюць дзеці рты.
А сам жа ён па завядзёнцы
Зноў будзе жыць без смакаты.
Таму нагамі і рукамі
Адпіхваў еўра і рублі.
"Падносчыкі"
У выканкаме
Даўмець нічога не маглі.
У сакратаркі нейк прасіцель
Спытаўся:
— Што за чалавек?
— Вы лепей шэфу прынясіце
Торт, піражок ці чабурэк, —
Дала параду маладзіца
З "паўнюткай пазухай цыцок". —
І апельсін-лімон згадзіцца
Закускаю пад каньячок.
Дык мецьмеце ад шэфа ласку...
І хоць спярша падняў на смех
Прасіцель гэтую падказку,
Ды ў краму ўсё-такі пабег.
Ажно патыліца ўспацела,
Калі ступаў у кабінет.
На столік ціха і нясмела
Паклаў ён пачак і пакет.
Адразу ж "шэф" разявіў зяпу,
Зірнуўшы грозна спадылба:
— Я не бяру зусім "на лапу"!
Не ведаў гэтага хіба?
Ужо спіна пакрыта потам,
І мутны, бы ў тумане, клёк...
"Шэф" палагоднеў раптам:
— Што там?
Якую трасцу прывалок?
— Зефір, пячэнне і цукеркі...
— Ну, гэта іншы каленкор!
І падпісаў усе паперкі,
Што той дзяцюк яму прыпёр.
Калі прайшло ўсё гэтак гладка —
І сакратарцы пахвала:
Як і зазвычай, шакаладка
Узнагародаю была.
Усе ўжо знаці без падказкі,
Як трэба "залаціць руку",
Што варта несці "для падмазкі"
Вялікаможнаму чынку.
Ватрушкі, пернікі, лікёры
Усе цягнулі ў кабінет.
(Хаця б падумаў з іх каторы,
Што чын падхопіць дыябет.)
Як ні зайдзі — ватрушка ў роце,
Не мог насыціцца ніяк.
Бесперапынна еў смакоцце
І ліў каньяк
Сабе ў гарляк.
І ў рэшце рэшт, яму на гора,
Сказаў наведвальнік адзін:
— Вам чабурэк ад пракурора.
А заўтра будзе ад суддзі...

* * *

Не трэба забываць ніколі,
Трымаць як ісціну наўме:
Салодка жыць хацеў на волі,
Дык горка будзе
У турме.

«НЕПРИЧЕСАННОЕ» ПИСЬМО

Разговор с женой брата

Встречаю жену брата Иру с дочкой и внуком. Они русские, живут в Минске. Ира имеет юридическое образование, работала нотариусом. Всегда была женщиной передовых взглядов, критически относилась ко всему. И в этом отношении она превосходила моего родного брата, который был в плену совковой идеологии.

Спрашиваю у Иры, как она оценивает последствия событий в Минске и в Украине. И вот ответ:

— Беларусь — не самостоятельное государство.

И в доказательство приводит такой пример. Мол, какое это государство, если Миллер из "Газпрома" сносит в Минске Московский автовокзал, за архитектуру которого присуждена Госпремия? И народ был против его сноса, но его вот-вот взорвут. В таком случае кто в Минске руководит? Конечно, не Лукашенко, а Москва. А Путин пока терпит Лукашенко и не присоединяет Беларусь к России, ибо ему нужен лишний голос в ООН. Это государство существует только на бумаге. Что Путин скажет, то и будет делать Лукашенко. У белорусов даже родной язык уже отняли.

Крым, по мнению Иры, присоединен к России правильно и справедливо. Так народ захотел. Даже украинцы, проживающие в Крыму, так захотели. Майдан в Киеве организовали американцы. Депутат Государственной думы Жириновский правильно предложил Польше, Венгрии и Румынии вместе с Россией поделить Украину.

— Ведь это уже мировая война, если такое будет происходить! — говорю я с возмущением своей собеседнице.

— А она уже идет, — отвечает Ирина.

— И кто ее развязал? Путин, который снабжает оружием Донбасс, — говорю я.

— Он возвращает Новороссию России. Ее Ленин отдал Украине, а вы, белорусы, заберите в Литве Вильню, которую Сталин подарил Литве.

— Ира, вы же юрист по образованию. Как вы можете такое говорить?! Вам российское телевидение столько лапши на уши навешало, что...

На этом наша встреча и родственная дружба закончились. Мы разошлись в разные стороны, не понимая один одного. Ирина хочет всю Украину и Беларусь вернуть в состав России. Под руководством "умного вождя В.Путина", который выступил собирателем российских земель. Это Хрущев и Горбачев все разбросали, а вот Путин соберет.

И таких людей, как Ирина, не пугают российско-чеченская и грузинско-российская войны. Для них и российско-украинская война вполне допустима, ибо не их дети воюют, не на их головы падают бомбы. Это где-то далеко, а не здесь.

Меня удивляет во всей этой истории российский шовинизм, который охватил даже русских, живущих в Беларуси.

В 1930-х годах в Германии так превозносили немецкую нацию, а в Советском Союзе — советский народ, которому все было по плечу: и Прибалтика, и Финляндия, и Китай, и Афганистан. Правда, Финляндия и Афганистан оказались для СССР не по зубам. Надеюсь, что не по зубах России будет и Украина.

Не хочу, чтобы меня обвинили в русофобии. Я служил в Советской Армии в России. У меня там живут дочь, сын и бывшая жена. Я уважаю всех здравомыслящих россиян. В целом русский народ не лучше и не хуже белорусов. И беды у русских и у белорусов одни и те же — плохое начальство, плохие политики, которые стравливают народы, доводя ситуацию до абсурда.

Семен СТРУМЕНСКИЙ.

Минск.

ПРИНЦИП

Внуку билет на поезд покупать не буду!

В конце июля решил поехать в Могилев за внуком, чтобы на пару недель забрать его к себе в Кричев. Купил билет на дизель-поезд. Мне как пенсионеру его продали за полцены. Спрашиваю у проводниц: сколько будет стоить билет для внука, если ему уже больше 7 лет? "*Полный нужно покупать, дедушка!*" — отвечают они.

Я был удивлен и даже возмущен! Наверное, еще многие помнят прошлый век, когда за проезд детей от 7 до 14 лет в общественном транспорте мы платили полцены.

"Тогда лучше мне дайте полный билет, а внуку — льготный по моему пенсионному", — говорю проводницам. Они с улыбкой отвечают: *"Белорусская железная дорога тут ни при чем. Это ж не мы такие законы принимаем, а депутаты. А для них этот вопрос может быть совсем не актуален — их дети и внуки на общественном транспорте наверняка не ездят. А о народе они вряд ли думают, у них совсем другие заботы. Да и не расходы это для депутатов и чиновников, чтобы о них задумываться"*.

Решил, что в следующий раз, когда буду ехать вместе с внуком, возьму только один билет — себе. А ему не буду, пусть едет зайцем. Если вдруг будут контролеры, скажу, что нет денег. И вот кого они будут штрафовать? Ребенка? По какому закону?..

Пенсионер ведь имеет хоть какие-то доходы, а ребенок? Разве он зарабатывает? И разве это правильный подход к жизни?

С уважением —

Валерий БЫСОВ.

г.Кричев.

РЕЗОНАНС

На нужное дело денег нет

Прочитала статью "Не убивайте жен" Марины Коктыш. Проблема насилия в семье обсуждается не один год, а воз, как говорится, и ныне там. Потому что полумеры, оговоренные в Законе "О милиции", не дают нужного результата: насильника штрафуют, временно изолируют, а затем он вновь возвращается в семью, и все продолжается, как и было.

Знаю, что в некоторых странах есть закон о предотвращении насилия в семье, по которому жена и дети изолируются от мужа-деспота и помещаются для этого в специальные кризисные центры, где с ними работают врачи и психологи.

Во многих случаях подобные меры позволяют реально спасти людям жизнь.

Но... для создания подобных центров нужны, естественно, определенные средства, что невыгодно нашим чиновникам и депутатам, которые "тормозят" принятие нового закона. Оказывается, в нашем социально ориентированном государстве нет средств на такие учреждения, как хосписы и кризисные центры. Вот и приходится собирать деньги всем миром, и не известно, когда будет собрана нужная сумма. А проблема между тем не решается, хотя от нее никто не застрахован.

Розалия РУБИНЧИК, пенсионерка.

Минск.

ПЕРЕПИСКА

Если бы ваш муж наворовал миллионы долларов...

Здравствуйте, уважаемая редакция газеты "Народная Воля"!

Прочитала в одном из номеров письмо-обращение жены бывшего главврача Костюковичской больницы Аллы Шилько к Александру Лукашенко и хочу через газету кое-что ей сказать.

Уважаемая госпожа Шилько!

Ваш "крик души" заслуживает всяческого доверия, он искренен и правдив. И я Вам так же искренне сочувствую в Вашем горе. Вместе с тем хочу заметить, что Ваша беда лишь одна из многих сотен, а может, и тысяч, сотворенных системой, созданной тем, к кому Вы обращаетесь. Системой, которая ни в грош не ставит ни закон, ни человека. Она игнорирует многие принципы современной цивилизации, не вписывается в кодекс общечеловеческих ценностей.

В этом смысле Ваше обращение меня несколько удивляет. Мол, бояре плохие, а царь хороший.

Вы спросите у А.Лукашенко, куда он смотрел, когда исчезали известные в стране люди, когда после последних президентских выборов в застенки были брошены сотни человек, вина которых так же недоказуема, как и в случае с вашим мужем.

Вдумайтесь, уважаемая Алла Шилько: если системе законом позволено под надуманным предлогом врываться к любому в жилье, перевернуть там все вверх дном, если позволено задержать человека на улице без достаточной причины, если можно превентивно, без всякой вины, десятки оппонентов власти изолировать от общества перед каким-либо грандиозным мероприятием, то на что можете рассчитывать Вы, если она, система, решила уничтожить Вашего мужа?

Если бы Ваш муж был чиновником и умудрился наворовать миллионы долларов, система нашла бы смягчающие обстоятельства и вместо статьи от 3 до 10 лет дала бы год-второй условно, а то и освободила бы совсем. Эти люди не опасны системе. Они внутри нее, они свои. А Ваш муж сунул палку в одно небольшое колесико — и система ему этого не могла простить.

Так куда власть будет смотреть — на одного бедолагу, незаконно страдающего, или на сохранение системы? Ответ очевиден.

Г.С.БУРВАН, пенсионер.

г.Пинск.

P.S. Возможно, в этом отдельном случае Ваш голос и будет услышан (я Вам этого искренне желаю) и Вы будете в какой-то мере удовлетворены. Но сотни и тысячи других система растопчет, перемелет и выбросит. И в этом наша общая беда.

ВОСТРЫ ПОГЛЯД

Каго ўшаноўваем? Тэрарыстаў, бандытаў?

Днямі наведаў Брэст. Перад ад'ездам быў час спакойна пагуляць па тэрыторыі чыгуначнага вакзала, галоўныя будынкі якога рамантаваліся на працягу некалькіх гадоў. Праца і сродкі не пайшлі прахам — як быццам усё зроблена няблага, па-еўрапейску.

Здзівіўся аднаму — на сцяне цэнтральнага корпуса кінулася ў вочы мемарыяльная дошка з барэльефам У.І.Леніна. Прачытаў: у 1900 годзе, накіроўваючыся ў эміграцыю на Захад, ён праязджаў праз станцыю Брэст.

Ці ж гэта нагода для ўвекавечвання памяці міжнароднага тэрарыста? Так, так, тэрарыста і менавіта міжнароднага. Колькі крыві пралілося з-за яго! Рэвалюцыя, якую ён нахабна здзейсніў у Петраградзе за нямецкія грошы, адгукнулася вялікім горам не толькі ў Расіі. Колькі ахвяр прынесла яна нам, беларусам!

Здавалася б, доўгатэрміновы капітальны рамонт будынкаў чыгуначнай станцыі Брэст быў добрай нагодай, каб шыльду, якую некалі павесілі савецкія ўлады перад цэнтральным уваходам, больш ніколі не вяртаць на яе ранейшае месца, а адправіць у загашнікі для будучага музея, які, я ўпэўнены, будзе створаны спецыяльна для экспанатаў, звязаных з гісторыяй "чырвонага камунізму". Але брэсцкія ўладныя чыноўнікі і кіраўніцтва Беларускай чыгункі вырашылі па-свойму аддаць даніну павагі "правадыру сусветнага пралетарыяту". Маўляў, няхай маладое пакаленне ўсмоктвае памяць пра галоўнага натхняльніка рэвалюцый, пераваротаў з яго злачыннай бальшавіцкай сістэмай. Калі так, то ці не з'явяцца ў хуткім часе такія ж мемарыяльныя шыльды з барэльефам у Негарэлым, Барысаве, Оршы ды іншых населеных пунктах Беларусі, праз якія 114 гадоў таму праязджаў сусветна вядомы тэрарыст Валодзя Ульянаў-Ленін? А можа, яны там даўным-даўно вісяць?

Васіль ГАЛАВАЧ, беларус.

СПОВЕДЗЬ

Мацярынскі праклён

У тое памятнае лета мы з жонкай Кацяй і дачушкамі-блізнятамі Рытай і Евай, якія перайшлі ў трэці клас, збіраліся ехаць у водпуск да майго брата. Віктар жыў у Гродне, і мы хацелі паказаць дзяўчынкам абласны горад, схадзіць у заапарк, у Тэатр лялек, ды ці мала яшчэ якія забавы знойдуцца ў горадзе для сельскіх дзяцей. Але здарылася так, што Каці, лічы, у апошні дзень водпуск не далі.

— Косця, едзь адзін, — прапанавала жонка. — А мы з дачушкамі паедзем у наступным годзе, бо мяне да зімы ў водпуск не пусцяць. Вельмі прасіў дырэктар саўгаса, каб папрацавала. Галоўны бухгалтар звольнілася, і я буду на яе месцы.

Я хацеў узяць дзяўчынак з сабой, але Каця не дазволіла.

— Баюся з табой адпускаць, — шчыра прызналася яна. — Вы там з братам і на рыбалку паедзеце, і ля Нёмана захочаце пазагараць. Ведаю я мужчынскі адпачынак: без чаркі не абыдзецеся.

Віктар быў старэйшы за мяне, але яшчэ не жанаты. Меў сваю кватэру, машыну, і я быў упэўнены, што мы з ім адпачнём як след.

У спякотны летні дзень паехалі на Нёман купацца і загараць. Калі я, паплаваўшы, выйшаў з вады, нечакана пачуў прыемны жаночы голас:

— Вы мне сонца засланяеце!

Павярнуў галаву і ўбачыў на кляцістай посцілцы маладую прыгожую жанчыну, загарэлую, чарнавокую, у ярка-зялёным купальніку.

— Вы і так ужо амаль пачарнелі, навошта больш сонца? — усміхнуўся я. — Калі скажаце сваё імя, то, так і быць, дапушчу яго да вас.

Начаваць я пайшоў да Зоі і правёў з ёй амаль увесь водпуск.

— Ці ты не здурнеў?! — ушчуваў мяне брат. — Дома такая слаўная жонка, дачушкі прыгожанькія і разумныя, а ты што робіш?!

— У нас усё сур'ёзна. Я звальнюся з працы і пераеду жыць да Зоі. У яе двухпакаёвая кватэра. Праўда, пяцігадовы сын ёсць, але гэта нічога.

— Сваіх дзяцей кінеш, а чужое пойдзеш гадаваць? Ты толькі падумай, што будзе з нашай мамай! Яна ж так любіць нявестку і ўнучак. Добра, што тата не дажыў да такой ганьбы...

Прыехаўшы дадому, я ўсё расказаў Каці. Яна не крычала, не сварылася, толькі вялікія сінія вочы, як азёры вадой, напаўняліся слязамі:

— А як жа я? Як дзеці? — пытала ў роспачы.

— Зразумей, як я магу з табой жыць, калі цябе не кахаю?! — даводзіў я сваё. — А дзеці што? Дзеці вырастуць. Я буду ім грошы прысылаць. Хочаш, на аліменты падавай. Дом няхай будзе табе, я нічога не стану забіраць.

— Як высакародна! — з горкай усмешкай прамовіла Каця.

Мая мама жыла праз вуліцу ад нас, і ёй я сказаў тое ж самае. Як жа яна плакала, як угаворвала мяне! За той час, пакуль я звальняўся з працы і падаваў на развод, яны абедзве аж пачарнелі ад гора.

— А што, я буду тут, у вёсцы, сваё жыццё марнаваць?! — крычаў я на мацярынскія просьбы адумацца, пашкадаваць сям'ю. — Я хачу жыць у горадзе, з каханай жанчынай. Шчаслівa хачу жыць!

— Не будзе табе шчасця, сын! Успомніш мяне некалі, ды позна. І Кацю ўспомніш, і дзяўчынак!

Нездарма людзі кажуць, што няма на свеце горшага праклёну, чым мацярынскі. Ён рэдка злятае з іхніх вуснаў, толькі ў хвіліны горкага адчаю. Вось і я давёў сваю няшчасную маму да такога адчаю.

Мы з Зояй жылі-пажывалі, дабро нажывалі. Я працаваў у дзвюх арганізацыях. Калі выпадаў водпуск, то ішоў людзям будаваць і рамантаваць дачы. Словам, за работай не бачыў свету. Усё для сваёй жоначкі і для яе Віталіка. Яны кожны год ездзілі на мора, Зоя купляла шыкоўныя ўборы. Але аднойчы... Я перабягаў вуліцу перад сваім домам і трапіў пад колы грузавіка. Не памятаю, як завезлі ў бальніцу, як дактары рабілі аперацыю... Паўгода праляжаў там і выйшаў інвалідам на двух падлакотных мыліцах.

Гэта проста дзіва, як памяняліся адносіны Зоі да мяне! У апошні час яна і ў бальніцу рэдка наведвалася, а забіраць дык і наогул не прыехала, прыйшлося выклікаць таксі. Вярнуўшыся, я ў роспачы пазваніў брату. Паскардзіўся.

— Забудзь мой нумар тэлефона і тое, што ў цябе быў брат! — пачуў у трубцы. — Мама з-за цябе на той свет пайшла! Года не пражыла пасля таго, як ты кінуў сям'ю. Ад дзяцей сваіх ды жонкі адрокся, а цяпер хочаш, каб я цябе пашкадаваў, паспагадаў табе?!

Пасля гэтых слоў ён кінуў трубку.

— Зоечка, мілая, — я ледзь не поўзаў перад ёй на каленях, каб зварыла есці, памыла вопратку. — Чаму ты стала такая чужая? Мы ж табой пражылі дзесяць гадоў! Я сына табе дапамог выгадаваць, ён меў усё, што хацеў...

— І што ты хочаш, каб я з 36 гадоў завязала сабе свет, жыла з бездапаможным калекам?! Я жыць хачу, а не быць каля цябе сядзелкай. Едзь туды, адкуль прыехаў. Маеш сваю Кацю, дочкі ж недзе ў цябе ёсць. Няхай і даглядаюць.

— Дык яны мяне не пазнаюць, дочкі, бо за дзесяць гадоў ні разу не бачылі! Капейкі ад мяне не мелі!

— Твае праблемы! І не дуры мне галаву!

— Віталічак, ты хоць за мяне заступіся! — са слязамі прасіў пасынка. — Я ж цябе гадаваў, усё для цябе стараўся.

— Адвянь! — злосна зыркнуў ён. — Застаўся без ног, то зараз і без рук застанешся!

Я сабраў вопратку, наняў таксі і паехаў у родную вёску. Быў летні адвячорак. Вяскоўцы вярталіся хто з поля, хто з сенажаці. Сарамеючыся глянуць ім у вочы, я папрасіў таксіста спыніцца ля Кацінага дома. На ганак выйшаў малады сівавaты мужчына ў спартыўным касцюме.

— Паклічце, калі ласка, Кацю, — папрасіў я.

— Няма Каці, яна па турыстычнай пуцёўцы паехала ў Іспанію. А вы хто?

— Я яе першы муж...

— Ну, а я другі. Калі хочаш ведаць пра дочак, то яны вучацца ва ўніверсітэце ў Мінску, цяпер праходзяць практыку ў Брэсце.

Мы нейкі час моўчкі глядзелі адзін на аднаго.

— Скруціла ж цябе, браток, — раптам са спачуваннем прамовіў мужчына. — Я так разумею, адправілі цябе на гістарычную радзіму, калі стаў калекам бездапаможным.

Я апусціў галаву. Што тут можна было сказаць?

— Вось што, — прамовіў Кацін муж. — Пажыві пакуль са мной. Я цяпер у водпуску, то падрамантую хату тваёй мамы і пяройдзеш туды, бо нам пад адной страхой будзе нязручна.

Іхняй міласцю, Каці ды Андрэя, я жыву пяты год. Ва ўсім яны мне дапамагаюць. А дочкі нават парог ніколі не пераступілі. Татам яны называюць Андрэя.

— А ўсё гэта мацярынскі праклён, — неяк кажу я яму, — дзеці родныя не прызнаюць...

— Кінь, не мацярынскі праклён, а твае дурасць ды эгаізм. Усё вяртаецца: ты іх кінуў у дзяцінстве, а яны цябе ў старасці.

З пашанай —

Канстанцін Ігнатавіч.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
5 ЖНІЎНЯ 2014 г.

ПАМЯТЬ

Первая мировая война унесла свыше 22 миллионов человеческих жизней

Президент Франции **Франсуа Олланд** и президент Германии **Йоахим Гаук** в выходные в Эльзасе заложили камень в основание военного мемориала на кладбище в местечке Вьей Арман неподалеку от немецко-французской границы.

Оба президента отметили, что если в прошлом их народы считались врагами, то в последние десятилетия они наладили плодотворное сотрудничество и показывают теперь многим хороший пример.

А тогда... 3 августа 1914 года Германия объявила войну Франции. Двумя днями ранее Германия объявила войну России, а 28 июля Австро-Венгрия объявила войну Сербии.

В ходе боевых действий у утеса Вьей Арман, который по-немецки называется Хартманнсвиллерскопф, с обеих сторон погибло около 30 тысяч человек. На кладбище Вьей Арман покоятся останки 12 тысяч военнослужащих, чьи тела так и не были опознаны.

Военный мемориал на месте кровопролитных боев в Эльзасе откроется в 2017 году.

Олланд и Гаук встретились также в понедельник в бельгийском городе Льеж, где собрались главы государств и правительств многих европейских стран, чтобы отметить столетие вторжения немецких войск в Бельгию.

Первая мировая война, которая считается одним из самых широкомасштабных военных конфликтов в истории человечества, продолжалась в течение четырех лет — до ноября 1918 года.

За это время, по данным историков, погибли свыше 22 млн человек — военнослужащих и мирных жителей. Кроме того, примерно 55 млн человек были ранены.

На Западе Первую мировую принято называть Великой войной.

Андрей СЕРГЕЕВ.

Ці паедзе Папа Францішак у ЗША?

Папу ўжо запрашаюць узяць удзел у VIII Сусветнай сустрэчы сем'яў, якая адбудзецца ў Філадэльфіі 22—25 верасня 2015 года.

"Папа выказаў сваю гатоўнасць паўдзельнічаць у сустрэчы сем'яў, аднак пакуль не рэалізаваны ніводзін з праектаў, якія датычаць яго падарожжа ў ЗША, Мексіку", — сказаў кіраўнік друку Апостальскай Сталіцы. Федэрыка Ламбардзі, якога папрасілі ўдакладніць інфармацыю. У той жа час ён звярнуў увагу, што да спаткання ў Філадэльфіі яшчэ больш за год.

ЧТО ТАМ, В УКРАИНЕ?

Валерий ГЕЛЕТЕЙ, министр обороны: Победа уже близко

"Территория сепаратистов сейчас в два с половиной раза меньше, чем это было четыре недели назад", — сказал министр в интервью BBC.

По его словам, военные освободили более 65 городов и сел в Донецкой и Луганской областях. Однако, несмотря на потери среди боевиков, их количество составляет около 15 тысяч человек, сказал Гелетей. По его словам, Россия регулярно направляет им подкрепление.

Он обвинил боевиков в осложнении работы международных экспертов на месте аварии малайзийского самолета. Генерал-полковник Гелетей заявил, что вблизи места катастрофы не будет никаких боев, пока эксперты не соберут все доказательства

Начали операцию по зачистке Донецка

Об этом сообщил на своей странице в Facebook депутат Верховной Рады **Олег Ляшко.** "Батальоны "Азов" и "Шахтерск" начали зачистку Донецка", — сообщил лидер "Радикальной партии".

Днем 3 августа силовики сообщили о переходе города Ясиноватая (в 20 километрах от Донецка) под их контроль, сообщает РБК-Украина. Таким образом военным удалось заблокировать северный въезд в город. В настоящий момент в городе ведется операция по поиску и ликвидации ополченцев. Одновременно силовики разблокировали дороги, соединяющие Дмитровку и Дьяково.

2 августа украинские силовики объявили о захвате Красногоровки и Старомихайловки. Это, как пояснили в штабе АТО, позволило военным разъединить луганских и донецких ополченцев.

Россия объявила о проведении новых масштабных учений

С 4 по 8 августа часть учений пройдет вблизи с границей с Украиной. В учениях примут участие более 100 самолетов.

"В масштабных маневрах будет действовать авиация и ПВО из различных регионов страны. На первом этапе учений авиация будет перебазироваться с северных аэродромов базирования Западного военного округа на аэродромы Центрального военного округа", — отмечено в сообщении Минобороны.

Более 180 украинских военнослужащих покинули территорию России

Накануне они были вынуждены отступить на территорию России в результате боев с сепаратистами на востоке Украины. Об этом сообщил представитель ФСБ в Ростовской области.

Ранее в пограничном управлении ФСБ России заявили, что более 400 украинских солдат перешли на российскую территорию и попросили убежища. В Киеве подтвердили переход военнослужащих, не уточняя их точное количество.

Запретят въезд в Украину

Украина в ближайшее время запретит въезд в страну примерно 500 российским деятелям культуры, которые одобрили присоединение Крыма к России. Об этом написал на своей странице в Facebook советник главы МВД Украины **Антон Геращенко.** Он также заявил, что считает правильным не давать таким "звездам" зарабатывать на концертах и выступлениях в Украине.

ФОТООКНО

Шахта в Пенджабе

Местечко Чхоа Сайдан Шах находится в самом сердце Пенджаба, самой населенной и богатой пакистанской провинции. Однако на расположенной здесь угольной шахте трудятся большей частью рабочие из соседнего региона Хайбер-Пахтунхвы, где низкий уровень жизни. За день группа из четырех рабочих может добыть около тонны угля — и заработать за это около 10 долларов.

На шахте в Чхоа Сайдан Шахе рабочие копают уголь кирками, дробят его и грузят на ослов, а затем через узкий тоннель выводят животных на поверхность. Идти приходится согнувшись.

Рабочие, многие из которых приехали в Пенджаб из бедной провинции Хайбер-Пахтунхвы, трудятся в группах из четырех человек. Здесь же, в шахте, готовят себе еду.

ДАТЫ

Трагедия Варшавского восстания

Варшавское восстание против германской оккупации началось 1 августа 1944 года. Ему суждено было стать одной из самых трагичных страниц в истории Польши и предметом споров историков.

В ходе 63 дней жестоких городских боев погибли, по самым приблизительным подсчетам, более 10 тысяч повстанцев, более 7 тысяч пропали без вести. С германской стороны потери также впечатляли — около 10 тысяч человек погибших, более 6 тысяч пропавших. Еще более многочисленными были жертвы среди мирного населения — погибли более 150 тысяч человек.

В настоящее время в Польше распространено мнение, что сражающимся варшавянам не помогли советские войска, да и союзники сделали недостаточно.

Однако российские историки утверждают, что возможности помочь восставшим у Советской армии просто не было — на подступах к Варшаве силы наступавшей армии были истощены.

"Восстание не достигло ни военных, ни политических целей, но для очередных поколений поляков стало символом мужества и решительности в борьбе за независимость", — подводит итог статья польского исторического веб-сайта.

Одна из точек зрения заключается в том, что Варшавское восстание, как и операция "Буря", действия польских подпольщиков на оккупированных территориях перед наступлением Советской армии, были политически направлены против Советского Союза.

Между тем отношения Советского Союза и польского правительства в изгнании, которое находилось в Лондоне, были не враждебными, а скорее сложными, запутанными.

Разумеется, польское правительство находилось в самом непростом положении — территория страны была под контролем Германии, правительство — в Лондоне, а освобождать поляков собирался СССР. После раздела Польши в 1939 году оно все-таки восстановило отношения с Москвой в июле 1941 года, но в апреле 1943-го, после того как стало известно о катынской трагедии, отношения вновь были разорваны.

Тем не менее с 31 июля, то есть накануне вооруженного восстания, в Москве находилась делегация правительства во главе с премьером Станиславом Миколайчиком.

Как рассказывает российский историк Борис Соколов, в ходе переговоров, уже после начала восстания, Сталин предложил Миколайчику сотрудничать с Люблинским комитетом — просоветской альтернативой правительству в изгнании.

Соколов считает, что, когда Миколайчик отказался, судьба восстания была предопределена — Сталин принял для себя решение его не поддерживать.

По словам профессора Института истории Польской академии наук Марека Корната, на самом деле у польского премьер-министра и не было другого выхода. *"Если бы Миколайчик принял условия Сталина и присоединился к Люблинскому комитету... В Лондоне просто не было никакой концепции, которая бы предусматривала такой вариант",* — считает историк.

Политической целью восставших, как считают историки, было освободить город или его центральную часть до прихода Советской армии, с тем чтобы новые власти формировались с учетом мнения восставших — они понимали, что Советский Союз обязательно воспользуется правом освободителя и не станет учитывать мнения поляков, не поддерживавших СССР.

Марек Корнат полагает, что Сталин в любом случае не собирался считаться с чьим бы то ни было мнением. *"Сталин в тех условиях рассчитывал на решение польского вопроса только по своему усмотрению. У него была концепция строительства нового польского правительства, в котором доминирующую роль играли бы польские коммунисты",* — рассказал историк в интервью Би-Би-Си.

Две основные точки зрения, позиции, которые обычно отстаивают историки во время споров о восстании: мог ли Советский Союз в принципе помочь восставшим с военной точки зрения?

Тот факт, что войска 1-го Украинского фронта форсировали Вислу и имели несколько плацдармов в десятках километров от Варшавы, но не пришли на помощь варшавянам, одни трактуют как преднамеренное бездействие, своего рода стоп-приказ Сталина, другие — как логичный итог многодневного наступления, которое истощило все силы войск, лишило их возможности пробить оборону немцев.

Советские танковые и кавалерийские части проходили в день десятки километров, германские части оказывались в малых и больших котлах, на дорогах, по которым отступала армия, царил хаос, усугубляя и без того тяжелое положение.

Всего за месяц с небольшим советские войска продвинулись вперед на сотни километров, освободив Беларусь и войдя на территорию Польши.

Пограничная река Буг была форсирована 20 июля, через пять дней освобожден Люблин, ставший временной столицей лояльной советскому руководству Польши. Спустя еще несколько дней советские войска и польская армия, созданная на территории СССР, вышли к Висле. К началу августа удалось ее форсировать в районе Варшавы и захватить два крупных плацдарма.

Однако к этому моменту уже начинала сказываться нехватка боеприпасов, топлива, продовольствия и прочих необходимых на войне вещей — наступающая армия слишком растянула свои коммуникации.

К тому же возле Варшавы у немцев оказалась довольно сильная военная группировка — историки отмечают, что германское отступление только уплотнило оборону, сократив линию фронта.

Все это не замедлило сказаться на боеспособности советских и польских войск. 31 июля 1-я польская армия попыталась форсировать Вислу, но эта попытка провалилась.

В течение нескольких дней советская 2-я танковая армия также пыталась прорваться в предместья Варшавы, но была остановлена германскими частями дивизии "Герман Геринг". 3-й танковый корпус даже попал в окружение и был почти уничтожен.

Российский историк Алексей Исаев, указывая на все эти неудачи, отмечает, что у наступавших советских войск сил на штурм города больше не было, хотя они и пытались как минимум прорваться к нему.

Однако, по словам Бориса Соколова, восстание продолжалось довольно долго, и собрать силы для удара советское командование было в состоянии.

Для поляков не менее сложным является вопрос отношения западных союзников к действиям Армии Крайовой, и, в частности, к Варшавскому восстанию.

Англичане сделали немало, чтобы помочь восставшим со снабжением — на город были сброшены десятки тонн оружия, боеприпасов, продовольствия и медикаментов.

Советское руководство до 9 сентября не давало возможности самолетам союзников использовать свои военные аэродромы, чтобы облегчить эту операцию. 9 сентября начались полеты американских самолетов, а с середины сентября к ним присоединились и советские.

Тем не менее это не решило проблем восставших — сбрасывать грузы с безопасной высоты было чрезвычайно сложно, и большая их часть попадала в руки немцев.

На самом деле в Польше у многих остался неприятный осадок. По мнению поляков, Запад сделал недостаточно, чтобы поддержать правительство в изгнании. В частности, никто не пытался надавить на Сталина, чтобы он начал штурм Варшавы или хотя бы облегчил возможность снабжения.

Однако в силу тех или иных причин случилось то, что случилось.

Восстание началось, когда передовые отряды Красной Армии приближались к расположенному на восточном берегу Вислы району Прага. Руководство повстанцев сочло, что они смогут взять город под контроль как раз к моменту, когда советские войска начнут в него входить.

В самом начале восстания полякам удалось захватить несколько районов в центре Варшавы. Однако германский гарнизон оказал неожиданно упорное сопротивление, и повстанцам не удалось не только освободить весь центр, но даже перерезать коммуникации.

Германские войска быстро перегруппировались и при поддержке танков и авиации начали теснить восставших. Освобожденные районы были быстро отрезаны друг от друга.

Ветеран варшавского восстания Даниэлла Хаусманн в интервью Би-Би-Си в 2010 году вспоминала, что связь между районами приходилось поддерживать по подземным галереям городской канализации.

1 октября по приказу генерала Тадеуш Бур-Коморовского повстанцы прекратили огонь, а на следующий день он подписал акт капитуляции.

В плен сдались около 17 тысяч человек. По условиям капитуляции повстанцам из Армии Крайовой был гарантирован статус военнопленных.

Восстание не достигло ни военных, ни политических целей, но для очередных поколений поляков стало символом мужества и решительности в борьбе за независимость.

Это так, а потому годовщина его начала — 1 августа — в Варшаве отмечалась самым торжественным образом.

Павел АКСЕНОВ.

ИХ НРАВЫ

Поймали гигантскую черепаху

Полиция в пригороде Лос-Анджелеса не без труда поймала гигантскую черепаху, которая пыталась скрыться от стражей закона.

"Двое полицейских заметили, что по улице в городе Альхамбра, штат Калифорния, идет рептилия весом в 70 кг. Рептилия тоже увидела их и попыталась удрать, однако наши полицейские бегают быстро", — отмечается в сообщении на странице городского отдела полиции в "Фейсбуке".

Двое полицейских осторожно усадили пресмыкающееся в машину и увезли в участок. Там черепаху оформили в приют для животных, откуда ее и забрали законные владельцы. Владельцы черепахи называют ее Кларк.

Оказалось, что у них нет лицензии, предусмотренной законодательством для содержания гигантских пустынных черепах в домашних условиях, но полицейские предпочли закрыть глаза на эту формальность. "Мы любим воссоединять семьи, поэтому в данном случае было решено сделать исключение", — сообщили в полиции.

ВНИМАНИЕ!

Хочешь помочь планете — откажись от говядины

Есть несколько причин, чтобы отказаться от мяса, яиц и молочных продуктов. Во-первых, из этических соображений. Животные, рождающиеся в промышленном животноводстве, всю жизнь проводят в тесных и переполненных загонах, а перед забоем часто получают увечья и подвергаются жестокому обращению в иных формах. Во-вторых, есть такой аргумент, как здоровье человека: отказ от мяса, и особенно от говядины, помогает снизить уровень холестерина.

А еще есть экологический момент. Согласно оценкам исследователей, одна пятая общемирового объема парниковых газов возникает по причине пищевого производства, сырьем для которого является домашний скот. Кроме того, чтобы выращивать корм для скота и пасти его, нужны вода и земля.

Лучшим вариантом для всей планеты может стать полный отказ от мяса, но многие люди не хотят это делать. Некоторые вместо этого решают ограничить потребление мяса и животной продукции и едят, например, только птицу, либо только яйца и молочные продукты.

Но никто в действительности не проводил классификацию различных видов домашних животных, чтобы получить стандартизированную и целостную картину, помогающую понять, какой вид больше, а какой меньше способствует глобальному потеплению. Кажется очевидным, что корова порождает больше парниковых газов, нежели курица. Но если получить точные данные по разным видам животных, политики и потребители смогут лучше понять, как им ограничить и снизить выбросы.

Ученые из Колледжа Барда, Института имени Вейцмана и Йельского университета взялись за решение этой задачи, провели исследования и опубликовали их результаты в новой работе, опубликованной в журнале Proceedings of the National Academy of Sciences. Свое внимание они сосредоточили на животных.

В плане нагрузки на окружающую среду свинина, птица, молочные продукты и яйца не очень вредны, определили авторы исследования. А вот производство говядины требует намного больше ресурсов, нежели любой другой белковой пищи. Ученые подсчитали, что по сравнению с остальными источниками питания производство говядины требует в 28 раз больше земли, в шесть раз больше удобрений и в 11 раз больше воды. И дает примерно в пять раз больше выбросов парниковых газов.

Чтобы продолжить эту сопоставительную цепочку, ученые провели расчеты и по некоторым основным сельскохозяйственным культурам. В целом, если вести подсчеты на основе калорий, то производство картофеля, пшеницы и риса требует от двух до шести раз меньше ресурсов, чем свинины, птицы, молочных продуктов и яиц.

"Smithsonian", США.

Народная Воля http://www.nv-online.info
5 ЖНІЎНЯ 2014 г.

ПЕРСОНА

Скульптар

25 пытанняў аўтару помніка Уладзіміру Мулявіну аб апекунах, кампрамісе і творчым шчасці.

*Нарэшце легендарнаму, народнаму, любімаму Уладзіміру Мулявіну будзе ўсталяваны помнік: спачатку ў Екацярынбургу, затым у Мінску. Скульптар **Сяргей Логвін**, чый эскіз Рэспубліканскім экспертным саветам Міністэрства культуры быў прызнаны лепшым у конкурсе на помнік музыканту, прыступіў ужо да адліўкі скульптуры ў бронзе. Гэта паведамленне ўпала ў інфармацыйную прастору трапным плоскім каменьчыкам, шмат разоў адбіўшыся ў розных выданнях нататкамі і фота. І яшчэ раз даказала, як трапятліва ставяцца сучаснікі да памяці вялікага Мулявіна.*

*Натуральна, што асоба мастака, які працуе над вобразам музыканта, таксама трапіла пад пільны аб’ектыў. Скульптар **Сяргей ЛОГВІН** запрасіў журналіста наўпрост у скульптурны цэх мастацкага камбіната. У цяперашнюю спякоту велізарны жалезны ангар здаўся аазісам...*

1. — Мяркуючы па колькасці нататак, якія з’явіліся ў прэсе аб вашым помніку Уладзіміру Мулявіну, вас цяпер проста замучылі журналісты. Сапраўдная слава?

— Слава — гэта праз 100 гадоў, а так, прабачце... трохі ўвагі, мітусня.

2. — Але калі б ніхто не тэлефанаваў, то было б пачуццё трывогі: як гэта, грамадства не прарэагавала на такую падзею?

— Не, трывогі не было б. Бо на дадзеным этапе зроблена толькі нейкая энная частка працы па гэтым праекце. Я працую ў сааўтарстве з архітэктарам Веньямінавым з Екацярынбурга, які робіць пастамент і добраўпарадкаванне асяроддзя. Аб’ём вельмі важны для помніка ў горадзе. А фінансава гэта наогул палова каштарыса, а бывае, і больш. Таму што калі тэрыторыя вакол помніка зроблена пісьменна і па-мастацку, то яна сама кліча гледача да аб’екта. Так што ацэнку помніка Мулявіну я хацеў бы пачуць, калі ён будзе ўстаноўлены ў прасторы горада.

3. — Атрымаеце і яе, мы вам абяцаем, тым больш што пасля Екацярынбурга такі ж помнік Мулявіну будзе стаяць і ў Мінску, так?

— Гэта яшчэ не вядома. Былі прапановы ад многіх дзеячаў культуры, каб усталяваць яго на бульвары Мулявіна. Але апошняе слова за гарадскімі ўладамі. Ведаю, што некалькі гадоў таму народны мастак Іван Акімавіч Міско напісаў у гарвыканкам ліст, каб такі помнік з’явіўся менавіта побач з Белдзяржфілармоніяй. Ведаю, што ліст узяты на ўзбраенне. Хоць цяпер, прызнацца, трохі крыўдна, што ў Екацярынбургу помнік Мулявіну з’явіцца раней, чым у нас.

4. — Што ж, мастак заўсёды залежаў ад улад. Гняце такая залежнасць, праўда?

— Адназначнага адказу няма. Гісторыя ведае розныя прыклады гэтай “сувязі”. Ван Гог жыў і памёр незалежным, публіка даведалася і палюбіла яго творчасць толькі пасля смерці мастака. А французскі скульптар Фальканэ — самы відавочны прыклад — сябраваў з рускай імператрыцай Кацярынай, купаўся ў яе найвышэйшай увазе. Але яго творчасць для нашчадкаў і сусветнага выяўленчага мастацтва таксама каштоўная. На сапраўдную творчасць ні сяброўства з уладай, ні супрацьстаянне ёй па гамбургскім рахунку не ўплывае. Усё залежыць ад творцы, ад таго, як ён адчувае час, яго пластыку.

5. — А якой пластыкі патрабуе, па-вашаму, наш час?

— Гэта занадта індывідуальна, каб адказаць адной фармулёўкай. Кожны мастак імкнецца быць адзіным, непадобным, разумееце? Але ёсць патрабаванні заказчыка, якія, як правіла, вяршэнствуюць амаль над усім і творчую індывідуальнасць трохі прыглушаюць.

6. — Наколькі вы гатовы падладзіцца пад заказчыка?

— Гэты ўзровень рэгулюе талент. Эль Грэка пісаў выцягнутыя фігуры, не выконваў канон, але падабаўся заказчыку, царква ўхваляла яго манеру ў жывапісе, хоць ён рабіў сваё, індывідуальнае. Ці той жа Мікеланджэла...

— Яго сучаснікі называлі мікеланджэлаўскія фігуры на палотнах “грудай мяса”...

— Але заказчык быў не супраць. А нашчадкі тым больш.

7. — Што такое залежнасць ад заказчыка, вы даведаліся вельмі рана. Я чытала, што ваша дыпломная праца “Вязням канцлагераў” атрымала Вялікі залаты медаль Акадэміі мастацтваў СССР і была рэкамендавана да рэалізацыі. Яе прынялі з трыумфам і... на дзесяцігоддзі кінулі на задворкі, прычым ужо адлітую з бронзы. Як вы сябе адчувалі пасля гэтага?

— Ну як людзі адчуваюць страту блізкіх? Так, на скульптуру забыліся амаль на два дзесяцігоддзі. А зараз хоць і паставілі (дзякуй Першамайскаму райвыканкаму, на чыёй тэрыторыі ўсталяваны помнік), але пакуль няма сродкаў, каб рэалізаваць архітэктурны праект асяроддзя. На рагу вуліц Калініна і Якуба Коласа неабходна перапланіроўка: пасадка дрэў, каб закрыць высокі плот вайсковай часці, змяненне дарожак, надпісу, цэнтральнага ўваходу. А пакуль скульптуру часткова закрываюць кусты і кветкі.

8. — А чаму помнік памяняў прапіску? Ён жа прызначаўся для парку Чалюскінцаў.

— Гэта сюжэт для апавядання. Так, спачатку ён быў прызначаны для брацкай магілы савецкіх ваеннапалонных у парку Чалюскінцаў, каб замяніць стандартную, тыражаваную, бетонную постаць журботнай маці, якую яшчэ, па-мойму, у 1960-я гады прывезлі туды з Ленінграда. Але ў нейкі момант на гэтую скульптурную кампазіцыю павесілі шыльду: “Гісторыка-культурная каштоўнасць”. Усё! Ніхто цяпер не можа да яе дакрануцца. Хоць, паўтараю: яна адштампавана і растыражавана ў былым СССР дзясяткамі асобнікаў.

9. — І як вы тлумачыце беражлівасць да мінулага ў гэтым выпадку?

— Пад пахаваннямі, якія рабілі фашысты, знаходзяцца ахвяры расстрэлаў 1937 года — я дасканала вывучыў архівы, гісторыю гэтага месца. Немцы, акупаваўшы Мінск, туды ж сталі скідваць памерлых ад голаду і хвароб ваеннапалонных — побач у тыя гады праходзіла вузкакалейка, трупы згружалі прама з платформаў. Даведаўшыся пра гэтую справу, я захацеў, каб на кампазіцыі быў зроблены такі надпіс: “Ковром прикрыта, сотканным из дерна, безвестность всех безвременных смертей”. Але гэта катэгарычна не спадабалася заказчыку. Тагачасны гарвыканкам патрабаваў іншы надпіс: “На этом месте немецко-фашистскими захватчиками были расстреляны столько-то и столько-то советских воинов”. Добра. Але няпраўда! Не ўся праўда... Я лічыў патрэбным памянуць усіх ахвяр без выключэння: і сталінізму, і гітлерызму. Калі ёсць адкрыццё, то яно бярэ за душу, праўда? Мяне падтрымаў вядомы скульптар Анікейчык, мы доўга, гадоў дзесяць, “бадаліся” з гарвыканкамам. Але наступіла перабудова, грымнуў фінансавы крызіс, ён паставіў на культуры тлустую кропку на шмат-шмат гадоў. За гэты час на старым помніку ў парку Чалюскінцаў з’явілася шыльда: “Гісторыка-культурная каштоўнасць”. Цяпер туды не падступіцца.

10. — А ў вас што, няма высокіх заступнікаў, уплывовых сяброў, каб, як гаворыцца, “праціснуць” пытанне?

— Я да апекуноў ніколі не імкнуўся. Калі ты робіш сабе заступніка, значыць, па сваёй волі дзелішся сваёй незалежнасцю, асабістым пунктам гледжання.

11. — Але ўменне ісці на саступкі і ёсць мастацтва жыць, ці не так?

— Не, мастацтва жыць у тым, каб атрымліваць задавальненне. Яно, натуральна, складаецца з многіх рэчаў, таму што чалавеку трэба есці, піць, адпачываць. А кажучы пра творчыя персоны, трэба мець на ўвазе, што не ў апошнюю чаргу нам трэба прызнанне нашай работы. І гэта настолькі важна... А ад скульптуры “Вязням канцлагераў” у мяне да гэтага часу баліць душа. І яшчэ за адну працу, якая была прызнана, устаноўлена і... дэмантаваная! Гэта вароты з дэкаратыўным рэльефам з Чырвонага касцёла ў Мінску.

12. — Дэмантавалі? За што?

— Я не ведаю, у якім стане вароты зараз, я даўно не размаўляў з пробашчам Уладзіславам Завальнюком. Справа ў тым, што агароджа і вароты Чырвонага касцёла не праходзяць па нормах тэхнікі бяспекі. Касцёл знаходзіцца, так бы мовіць, у цэнтры цэнтральнай плошчы сталіцы — паводле ўсіх параметраў гэта павышаная зона небяспекі, таму іх прыбралі. Але мастаку ад гэтага не лягчэй.

13. — Сяргей Анатольевіч, у вас заўсёды была праца, замовы? Ці ведаеце вы, што такое гады прастою?

— Мастак жыве не толькі дзяржзамовамі. Галоўней, можа быць, тое, якія працы ён робіць па загадзе душы, аб чым яму хочацца асабіста выказацца. Прычым гэта трэба рабіць неадкладна, як толькі спее патрэба, таму што пройдзе час — і ўсё, другой такой жа іскры не будзе. Запомніць і пакінуць “на потым” — такога ў творчасці не бывае. “Потым” задума астывае, а яшчэ навальваюцца сумневы, аналіз... Таму ў мастацтве вельмі каштоўна першае жаданне, якое ідзе амаль рэфлекторна з душы. Я так і студэнтам сваім кажу: шануйце першы рух душы.

14. — Вы як педагог задаволены сваімі студэнтамі?

— Час такі, што мастацтвам цяпер займацца складана.

15. — Хочаце сказаць, што выбіраць не прыходзіцца?

— Менавіта. У гэтым годзе на бюджэт на аддзяленне скульптуры прымалі 5 чалавек. А заявы падалі восем, прычым дзве дзяўчыны — стыпендыяткі Прэзідэнцкага фонду падтрымкі таленавітай моладзі, яны былі залічаны без экзаменаў. У выніку ўзялі яшчэ дзвюх дзяўчат і аднаго хлопца.

16. — Дзяўчаты ў скульптуры?!

— Мы таксама гэтым усхваляваны. У нас на скульптуры іх ужо прыблізна 50 працэнтаў. Як ні дзіўна, яны вучацца нармальна, адчуваецца пакліканне. Але час паказвае, што ў далейшым дзяўчаты з творчасці сыходзяць.

17. — Давайце вернемся да галоўнай інфармацыйнай нагоды — помніка Уладзіміру Мулявіну, які хутка з’явіцца, будзем спадзявацца, і ў нашай сталіцы. Цяжка працавалася?

— Наадварот! Лягчэй — цікавей! Мулявін — гэта ж з’ява прыроды, а не які-небудзь кабінетны герой, створаны ідэалогіяй. Унікальная асоба. І заўважу: ён заўсёды ўмеў рабіць сваё, творчае. І гэта “сваё” заўсёды падабалася ўладам.

18. — Калі вы зведалі пік натхнення?

— Калі зрабіў каркас будучага помніка. Калі сыходзіш у памер — а гэтая праца вышынёй пад 4 метры, — у працы адбываюцца змены, таму што тады па-сапраўднаму адчуваеш пластыку і разумееш, якая павінна быць лепка, каб яна ўспрымалася гледачом на адкрытым паветры. Але ў дадзеным выпадку галоўная цяжкасць была ў тым, што фігура павінна мець дакладнае партрэтнае падабенства.

— Вы яго, па-мойму, дамагліся... І яшчэ чагосьці важнага.

— Я хацеў зрабіць спевака, а не проста знакамітага артыста. Я дамагаўся, каб Мулявін у бронзе спяваў. Бо галоўнае ў яго персоне — яго песні, балады: там было і раздолле, і шырыня, і пластычнасць. Дарэчы, у яго выкананні любая рэч рабілася хітом — і чужая кампазіцыя, і ўласная.

19. — Ці бачыла вашу працу ўдава, Святлана Аляксандраўна Пенкіна-Мулявіна? Яна строгі крытык.

— Не. Хачу яе запрасіць, калі праца будзе гатова. А таксама ўсіх “Песняроў” з усіх ансамбляў. У канцы жніўня скульптура спакуецца і з ліцейнага цэха напрасткі пераправіцца ў Расію.

20. — Хто аплачвае гэты заказ: Расія, Беларусь, Саюзная дзяржава?

— У мяне асабіста дагавор са скульптурным камбінатам Беларускага саюза мастакоў.

21. — Калісьці, калі вы былі старшынёй секцыі скульптуры ў Саюзе мастакоў, вы хацелі вырашыць няпростае пытанне з дзяржаўнымі расцэнкамі на скульптуру, якія не адпавядаюць часу. Які вынік?

— Вырашыць з дзяржавай нічога не атрымалася, расцэнкі на нашу працу не пераглядаліся прыкладна з 1999 года, яны толькі індэксуюцца. Скажу вам, што ў параўнанні з расійскімі расцэнкамі на працу скульптараў гэта неба і зямля. Мне здаецца, многія чыноўнікі маюць зманлівае ўяўленне аб заробках мастакоў. Яны часам бачаць дэкларацыі аб нашых даходах, і сума іх, мабыць, шакіруе. Але гэта, як правіла, адзіны ганарар чалавека за 2—3 гады! Чыноўнікі, мабыць, не здагадваюцца, што мастак працуе над скульптурай не месяцы — гады. І яшчэ адна балючая праблема — аплата майстэрняў. Для мастака гэта зараз амаль катастрофа: за 30 квадратных метраў паўпадвальнага памяшкання, напрыклад, плаціць мільён рублёў штомесяц. Гэта летам. А зімой яшчэ больш, уяўляеце? Творчая асоба зараз пастаўлена на грань выжывання.

22. — Колькі гадоў вы ўзначальвалі секцыю?

— Тры гады. Натуральна, калі ты робішся нейкай афіцыйнай асобай, у цябе з’яўляюцца нядобразычліўцы. Таму, калі склаў абавязкі, адчуў палёгку. З людзьмі працаваць цяжка, бо мастакі — індывідуалісты.

23. — Я зараз падумала, гледзячы на вашы моцныя рукі скульптара, што вы добра гатуеце. Гэта так?

— Ну, мужчыны наогул лепшыя ў свеце кухары, вы ведаеце. Жонка заўсёды давярае мне гатаваць мяса ў збанках, у маёй жонкі два камплекты збанкоў рознага аб’ёму. Я нарадзіўся ў вёсцы, і ежа ў збанках нагадвае мне дзяцінства і тое, як рыхтавала ў печы ежу мая бабуля. Рыхтую мяса з рэзкімі затаўкамі, грыбамі — я ўвогуле вялікі аматар ціхага палявання, але ў апошні час не да грыбоў, не да рыбалкі — праца падціскае.

24. — Як змяняецца характар Мінска, па-вашаму, у сувязі з новымі скульптурамі, якія ўсталёўваюць на плошчах сталіцы?

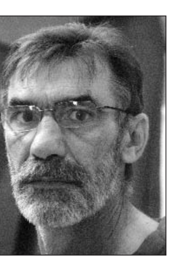
— Па-першае, дзякуй Богу, што змяняецца. Помнікі, якія паставілі ў апошні час у сталіцы, мне падабаюцца. Але хацелася б, каб з’яўляліся больш сучасныя формы. Таму што не-не ды і прагледжваюцца элементы закасцянеласці. Уяўляеце, калі б на мінскай вуліцы Карла Маркса з’явілася ультрасучасная скульптура? Было б нядрэнна. Мне здаецца, ёсць чаму павучыцца ў Вільнюса. Вось дзе ўмеюць у архітэктуры і скульптуры злучаць учарашні і заўтрашні дні.

25. — І напрыканцы банальнае пытанне. Як вы лічыце, у вас шчаслівы творчы лёс?

— Цяжка сказаць, я да гэтага часу не магу вызначыцца, што такое шчасце. Мой дзядуля калісьці казаў: “Будзь задаволены сабой — і людзі будуць табой задаволены”. Але вось як дасягнуць гэтай неймаверна высокай планкі: быць задаволеным сабой па ўсіх пунктах?

Алена МАЛОЧКА.
Фота Юрыя ІВАНОВА.

Дасье «Народнай Волі»

Сяргей Анатольевіч Логвін нарадзіўся ў Старадарожскім раёне ў 1959 годзе. У сярэдзіне 1960-х яго сям’я пераехала на пастаяннае жыхарства ў Мінск, і Сяргей стаў вучыцца ў студыі выяўленчага мастацтва ДК Трактарнага завода, затым — у мастацкай школе №1. Паступіў у мастацкае вучылішча імя Глебава, а потым — у Беларускі дзяржаўны тэатральна-мастацкі інстытут.

Самыя вядомыя сярод манументальных работ скульптара Сяргея Логвіна: помнік на брацкіх магілах у гарадскіх пасёлках Ганцавічы і Аранчыцы (Брэсцкая вобласць), дэкаратыўная кампазіцыя, рэльеф на цэнтральных варотах Чырвонага касцёла ў Мінску, рэльеф “Папараць-кветка” ў афармленні Нацыянальнай бібліятэкі. Сяргей Логвін — удзельнік многіх мастацкіх выстаў, у тым ліку камерцыйных (у Нямеччыне, Чэхіі, Польшчы).

Дацэнт кафедры скульптуры БДАМ, уладальнік Вялікага залатога медаля Акадэміі мастацтваў СССР. Лаўрэат прэміі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі.

РЭЙТЫНГ

Возера Нарач — адно з самых папулярных

Беларускае возера заняло трэцяе месца па папулярнасці ў расійскіх адпачывальнікаў.

У топ-10 летніх курортаў былога СССР у расіян, якія вандруюць самастойна, уваходзяць:

1. Возера Ісык-Куль (Кыргызстан).
2. Курорт Баравое (Казахстан).
3. Возера Нарач (Беларусь).
4. Гагра (Чорнае мора, Абхазія).
5. Худат (Каспійскае мора, Азербайджан).
6. Юрмала (Рыжскі заліў, Латвія).
7. Возера Севан (Арменія).
8. Паланга (Балтыйскае мора, Літва).
9. Батумі (Чорнае мора, Грузія).
10. Вадул-луй-Водэ (Днестр, Малдова).

“*Самае вялікае возера ў Беларусі — Нарач — размешчана недалёка ад сталіцы дзяржавы, у Мінскай вобласці. Чыстая вада, мноства санаторыяў і беларуская гасціннасць з’яўляюцца асноўнымі чыннікамі, якія прыцягваюць адпачывальнікаў на курорт”,* — адзначаецца паводле вынікаў даследавання.

ТЫМ ЧАСАМ

Ізноў інфекцыя!

На Нарачы пяць турыстаў падхапілі цэркарыяльны дэрматыт. У мінулым годзе, праўда, такіх выпадкаў было ў тры разы больш.

Урач-паразітолаг Рэспубліканскага цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя **Андрэй Ведзянькоў** сцвярджае, што гэты паказчык у 48 разоў меншы за сярэднія шматгадовыя значэнні з 2005 па 2013 год.

Спецыяліст адзначыў, што спрыяльныя ўмовы для размнажэння лічынак гельмінтаў вадаплаўных птушак — цэркарыяў — ствараюцца на мелкаводдзі, якое добра праграваецца сонцам, у чыстай празрыстай вадзе.

“*Гэтыя не бачныя няўзброеным вокам мікраарганізмы здольныя свабодна перамяшчацца ў вадзе, назапашвацца ў прыбярэжнай воднай расліннасці і актыўна нападаць на вадаплаўных птушак або чалавека,* — цытуе Ведзянькова БелаПАН. — *У людзей, што падоўгу купаюцца ў вадзе, якая змяшчае цэркарыі, можа развіцца хваравіты стан — цэркарыяльны алергічны дэрматыт, які ў народзе называюць “свербам купальшчыкаў*”.

Якія прыкметы хваробы?

На працягу некалькіх гадзін пасля выхаду з вады ў месцах пранікнення лічынак гельмінта (часцей гэта галёнкі, сцёгны і ягадзіцы) скура чырванее, адчуваецца паколванне, паленне, сверб. Затым з’яўляецца сып у выглядзе крапіўніцы, бурбалкі памерам з гарошыну, пухіры. Часам пацярпелыя адчуваюць слабасць, галавакружэнне, назіраецца парушэнне сну, у цяжкіх выпадках пры множным паражэнні цэркарыямі — павышэнне тэмпературы, сухі кашаль. Выяўленыя сімптомы знікаюць праз 7—10 дзён, пігментацыя скуры на месцы высыпання і лёгкі сверб застаюцца да двух-трох тыдняў.

Каб пазбегнуць заражэння, урачы рэкамендуюць купацца толькі на спецыяльна абсталяваных пляжах, далей ад месца скопішча рачных малюскаў. Знаходзіцца ў вадзе можна не больш за 5—10 хвілін, і для абароны ад пранікнення лічынак змазваць скуру пажыўнымі крэмамі і алеямі. Лепш выбіраць для купання ўчасткі возера з глыбінёй больш за метр і не затрымлівацца там на мелкаводдзі. Пасля выхаду з вадаёма неабходна апаласнуцца водаправоднай вадой, а калі няма такой магчымасці, насуха абцерціся ручніком, асабліва галёнкі і сцёгны.

ВАС ЦІКАВІЦЬ...

Куды знікла Ларыса Грынько?

У свой час на Беларускім тэлебачанні працавала вельмі прыгожая тэлевядучая Ларыса Грынько. Адзін з тэлевізійных кіраўнікоў у нейкім інтэрв’ю нават адзначыў: маўляў, калі Ларыса Грынько з’яўляецца на экране, усе мужчыны кідаюць свае справы, каб проста паглядзець на яе. Цікава, чым яна цяпер займаецца? І ці праўда, што яе дачка працуе на тэлебачанні?

Віталь ШМЫГ, Мінск.

Ужо некалькі гадоў Ларыса Грынько ўзначальвае прэс-службу “Беларусбанка”. З 1998 года яна з’яўляецца членам Беларускага саюза жанчын.

“*Мару напісаць кнігу,* — распавядала яна ў адным са сваіх нядаўніх інтэрв’ю. — *Ужо гатовы дзесяць гісторый аб моцных і выдатных жанчынах з паламаным лёсам. І калі будзе заўгодна Богу, кніга выйдзе ў свет”.*

У Ларысы Грынько двое дарослых дзяцей. Але да тэлебачання яны не маюць дачынення. Сын скончыў Універсітэт культуры, займаецца рэкламай і дызайнам. Дачка жыве ў Францыі, працуе ў сферы інфармацыйных тэхналогій.

Вера ВІР.

ПРЫВАТНАЕ ЖЫЦЦЁ

Вядомы беларускі тэнісіст Макс Мірны ў чацвёрты раз стаў бацькам

“*9 месяцаў чакання падышлі да канца, у нашай сям’і з’явіўся яшчэ адзін мірны чалавечак*, — напісала **Ксенія Мірная** на сваёй старонцы ў адной з сацыяльных сетак. — *Трафім Мірны нарадзіўся 2 жніўня ў 2 гадзіны дня, вага 4,4 кг. УРА!!!”*

У сям’і славутага белорускага спартсмена, акрамя Трафіма, ужо ёсць трое дзяцей: дочкі Мелані (9 гадоў) і Петра (7 гадоў), а таксама сын Дзямід (4 гады).

Вера ВІР.

ПРЭЗЕНТАЦЫЯ

Карпаратыў на роварах

Паводле прыблізных падлікаў у Мінску каля 400 тысяч чалавек карыстаюцца роварамі. А вось адпаведны сэрвіс дагэтуль знаходзіцца на стадыі станаўлення. Не дзіўна, што адной з разынак летняга сезона гэтага года сталі велаэкскурсіі, якія ладзіць "Мінскі велашпацыр". Падрабязнасці расказвае заснавальнік праекта, экскурсавод і культуролаг ***Раман Абрамчук****.*

— Раман, распавядзіце, хто вас натхніў на стварэнне "Мінскага велашпацыру"?

— Праект стартаваў у маі гэтага года. Дагэтуль я неаднаразова падарожнічаў па Заходняй Еўропе. А ў замежных гарадах экскурсіі на роварах вельмі распаўсюджаны. Гэта і магчымасць даведацца больш пра мінулае, і добрае баўленне часу. Рэалізацыя такой ідэі ў Мінску літаральна лунала ў паветры. Сам я — экскурсавод з 7-гадовым стажам, люблю вандраваць на ровары, наведваць самыя далёкія мінскія закуткі. Вось так усё і сышлося.

Зараз мы маем чатыры маршруты. Самым папулярным пакуль з'яўляецца маршрут ***"Таямніцы Лошыцкага парку".*** Ён знаёміць з былым маёнткам Прушынскіх, сядзібай графа Любанскага, калісьці знакамітай сваімі балямі, распавядае пра сам парк, які фарміраваўся стагоддзямі, пра сцежкі, па якіх шпацыраваў Вінцэнт Дунін-Марцінкевіч, пра штаб па падрыхтоўцы дыверсантаў НКУС і месца сталінскіх расстрэлаў, якія знаходзіліся на гэтай тэрыторыі

Маршрут ***"Мінск графа Чапскага"*** расказвае пра мясціны, якія звязаны з дзейнасцю Караля Гутэн-Чапскага, гарадскога галавы ў Мінску часоў Расійскай імперыі. Пры яго кіраванні ў горадзе з'явілася электрычнае асвятленне, адчыніліся прытулак для бяздомных і дабрачынны ламбард, пайшоў першы грамадскі транспарт, быў пашыраны водаправод і стварэўся праект гарадской каналізацыі.

"Мінскія хіпаны" — гэты маршрут знаёміць з мясцінамі, дзе сустракаліся беларускія фанаты "Бітлз", праходзіў першы канцэрт гурта "Мроя" і месціліся модныя бітніцкія танцпляцоўкі. А ***"Мінск. Лепшае"*** — класічная аглядная экскурсія.

— "Мінскі велашпацыр" — праект асветніцкі або камерцыйны?

— Зразумела, імкнуся, каб за кошт "Велашпацыру" можна было існаваць. І праект прыносіць пэўныя грошы. Але калі супаставіць прыбыткі з часам, які ідзе на праект... Пакуль рана казаць пра ашаламляльны камерцыйны поспех. Напрыклад, старт "Велашпацыру" супаў з правядзеннем у Мінску чэмпіянату свету па хакеі. У турыстычнай сферы на яго ўскладваліся вялікія спадзяванні. Але яны не спраўдзіліся. Асаблівага прыбытку не было. Як высветлілася, хакейныя фанаты — невялікія аматары краязнаўства. Звычайна ў іх маецца свая праграма.

— А хто наогул ваша аўдыторыя? І на якой мове праходзяць экскурсіі?

— Збольшага да нас прыязджае моладзь (ад студэнтаў да 35-гадовых). Бываюць школьнікі і бацькі з малымі дзецьмі, сустракаюцца людзі сталага веку (за 60 гадоў). Інтуітыўна разумею, што прыязджае падрыхтаваная аўдыторыя, якая любіць Мінск. Дарэчы, большасць прыязджае на сваіх роварах, толькі 10—15% бяруць іх у нас напракат.

Што тычыцца мовы, у нас ёсць два варыянты экскурсій. Публічныя вандроўкі праходзяць у канкрэтныя вызначаныя даты. З чатырох маршрутаў адзін ("Мінск. Лепшае") адбываецца па-руску. На яго часцей звяртаюць увагу замежнікі. А астатнія тры экскурсіі ладзяцца па-беларуску. На іх часцей прыязджаюць жыхары нашай краіны, таму праблем з мовай не ўзнікае.

Другі варыянт — гэта прыватныя экскурсіі. Працавалі для груп з Германіі, Украіны, Расіі. Двойчы праводзілі карпаратывы для фірмаў. Зразумела, у такім выпадку замоўца можа выбраць і час, і больш зручную яму мову.

— Ведаю, што вы плануеце пашырыць сваю праграму...

— Так, на верасень запланавана прэзентацыя майго маршруту ***"Мінская айкумена".*** Будзем наведвацца ў сталічныя храмы і гаварыць пра старажытныя рэлігіі, якія замацаваліся на мінскай зямлі з даўніх часоў. А 7 жніўня ўжо стартуе маршрут ***"Як гандлявалі ў Мінску",*** які распрацавала экскурсавод Валянціна Кароткіна. Кожную з тэматычных экскурсій мы паўтараем адзін раз на месяц, а "Мінск. Лепшае" дык увогуле адбываецца штосуботу. Таму запрашаем чытачоў "Народнай Волі" на шпацыр!

КОШТ ПЫТАННЯ

Кошты ў "Мінскім велашпацыры" дэмакратычныя. Калі замовіць экскурсію дзень у дзень, яна будзе каштаваць 75 тысяч беларускіх рублёў. Калі папярэдне — 50 тысяч. Такую ж суму складзе кошт пракату ровара на адну гадзіну.

Але для бізнес-эліты ровары пакрысе робяцца элітарным відам адпачынку. Так, кампанія Audi паспрабавала адрадзіць папулярнасць драўляных ровараў, якія ўжо даўно выйшлі з моды. У партнёрстве з кампаніяй Renovo Hardwood Bicycles нямецкі аўтавытворца выпусціў ровар Audi duo, выраблены выключна з драўніны. Ровар з апорным каркасам з ліставых парод дрэў будзе даступны ў трох версіях: duo City, duo Sport і duo Road. Версія City (ровар для гарадскога шпацыру) будзе каштаваць каля 7 тысяч долараў. Sport і Road — каля 7,5 тысячы долараў.

Максім ПЛОТНІКАЎ.
Фота з сайта mienskbiketour.by.

ШОУ-БИЗНЕС

Маргарита ГЕРАСИМОВИЧ:

«Мне в кайф жить по принципу «Всегда говори «да»

Белорусская певица Маргарита Герасимович, известная в шоу-бизнесе как ***Дакота,*** *рассказала minsknews.by, почему после популярного телепроекта "Фабрика звезд" она осталась покорять российскую публику, а не вернулась в Беларусь.*

Как выяснилось, дела у белоруски идут неплохо: она открыла в столице России свое ателье и караоке-клуб.

— Рита, как ты решилась, будучи школьницей, отправиться в Москву на телепроект "Фабрика звезд"?

— Мне было 17 лет. Тогда уже я писала песни и очень хотела, чтобы их услышали, дали оценку. Но в Беларуси вышло так: предлагали участвовать в песенных конкурсах, но оговаривали: "Спой-ка ты лучше песню Долиной..." От всех, кому ни приносила свои материалы, слышала один ответ: "О нет, авторские тексты нам не интересны". Никогда не понимала, зачем исполнять чужие песни. Не считаю, что я невероятный вокалист: да, пою хорошо, но не лучше, чем те же участники проекта "Голос". Я автор! Задавалась вопросом: как это может быть, что программным директорам и руководителям телеканалов не интересно то, что человек создает сам?

В Москве иначе. Продюсеры и программные директоры ведут настоящую охоту на тех, кто сам пишет, а все потому, что поющих много, красивых еще больше. Россия в этом плане равняется на Запад, где, в принципе, никто не возьмется работать с непишущими исполнителями.

— Чем занималась после проекта?

— Школьные экзамены удалось сдать экстерном. Вместе с "фабрикантами" отправилась в тур по России. Организовывались концерты, нас приглашали выступать на корпоративах. Но серьезно я к этому не относилась.

Представьте: приезжаешь на корпоратив в гигантский дом на Рублевке, где за столом сидят чиновники. Едят себе икру ложками, беседуют. Ты надрываешься, но тебя не слышат и не слушают. Это очень грустная работа.

— Скучаешь по дому?

— Дом там, где семья. Мне повезло, у меня два дома. В Минске живут родители и несколько хороших друзей детства. В Москве — молодой человек и музыкальная семья: музыкальные братья, творческие мужья *(смеется).*

Сюда стараюсь часто приезжать. Дружу с белорусской Бьянкой, которая, также как и я, живет в Москве. Бывает, у одной из нас никак не получается вырваться в Минск, тогда друг через друга передаем подарки родным. Бьянка вообще для меня родная душа там. Любим вместе драники покушать, по-белорусски разговаривать в компании или переписываться в соцсетях. Друзей из России это забавляет, их удивляют некоторые слова. Часто говорят: *"Скажите-ка еще что-нибудь на белорусском..."*

— Сейчас ты солистка рок-группы Monroe. Получаешь удовольствие от работы?

— Группа появилась два года назад. И с тех пор выступления в кайф. Конечно, не секрет, что помимо клубных концертов, фестивалей мы выезжаем и на корпоративы, но и они отличаются от "постфабричных". Играли, например, на дне рождения компании Adidas. В зале 500 человек, которые знают наши песни, подпевают, танцуют.

Суперкреативная панк-семья приглашала на свою свадьбу в Прованс. Выступали на берегу озера. Гости отрывались, прыгали в воду... Видела, что людям близко наше творчество. Это мне по душе.

Моя работа — не только музыка. Я открыла в Москве караоке-клуб и хенд-мейд-ателье, где создаем классную рок-одежду. Не подумайте, что музыка меня не кормит. Нет, основной доход приносит именно она. А клуб и ателье — это мои увлечения, страсть. Люблю открывать для себя что-то новое. Мне в кайф жить по принципу "Всегда говори "да". Стараюсь не жалеть ни о чем и пробовать себя во всем.

Из личного дела

Дакота (Маргарита Герасимович) — белорусская певица, финалистка популярного телепроекта Первого канала "Фабрика звезд-7" под руководством Валерия и Константина Меладзе.

Родилась в Минске 9 марта 1990 года.

ЗНАЙ НАШИХ!

Белорус победил в международном чемпионате по программированию

Финал чемпионата по спортивному программированию "Яндекс. Алгоритм-2014" прошел в Берлине. Победителем состязаний стал гомельчанин ***Геннадий Короткевич.***

В этом году за победу в "Алгоритме" боролись 3890 участников из 72 стран, в том числе 161 — из Беларуси. По итогам отборочного тура в финал вышли 25 сильнейших программистов из Беларуси, Казахстана, Китая, Польши, России, США, Тайваня, Украины и Японии. Геннадий Короткевич стал единственным представителем Беларуси в финале. В итоге он и выиграл главный приз.

В решающем раунде Геннадий за 100 минут правильно решил четыре задачи из шести и финишировал всего с 66 штрафными минутами. Вторым завершил состязания **Хосака Кацухиро** из Японии (Токийский университет), который также решил четыре задачи, но с 90 штрафными минутами, а третьим — **Ван Кинши** из китайского университета Циньхуа с четырьмя верно решенными задачами и 125 минутами штрафа. Чемпион получил денежный приз в размере 300 тысяч российских рублей (8500 долларов). Награда за второе и третье место составила 150 и 90 тысяч российских рублей соответственно.

Напомним, что Геннадий Короткевич уже второй раз подряд побеждает на подобном чемпионате: в прошлом году он тоже увез главный приз, опередив россиянина **Евгения Капуна** (НИУ ИТМО) и представителя Тайваня **Ши Бисюнь**.

УЖАС!

Убил жену за то, что не приготовила ужин

Гомельский областной суд на днях вынес приговор 55-летнему мужчине, который обвинялся в убийстве жены. Гомельчанин приговорен к 17 годам лишения свободы с отбыванием наказания в колонии усиленного режима.

Как сообщила БелаПАН прокурор отдела прокуратуры Гомельской области **Татьяна Роднева**, *"мужчина на протяжении трех дней — с 9 по 11 ноября 2013 года жестоко избивал свою супругу, что привело к ее смерти".*

54-летней супруге муж нанес 105 травмирующих ударов, бил ее кулаками, металлической ножкой от стула, металлической деталью от пылесоса. ***Избивал с такой силой, что при осмотре трупа оказалось, что у жертвы оторваны уши.*** Комнаты дома были в крови. По словам соседей и взрослой дочери погибшей, мужчина и ранее бил супругу, она неоднократно ходила с синяками, но в милицию не обращалась.

На суде обвиняемый полностью отрицал свою вину. Утверждал, что ударил жену лишь один раз, бросив ей в спину табуретку за то, что не приготовила ему поесть. По его словам, вернувшись с работы, увидел, что жена избита, вызвал "скорую помощь". Но на момент прибытия "скорой" женщина была мертва, причем экспертиза показала, что смерть наступила за несколько часов до приезда медиков.

По показаниям свидетелей, супруги вдвоем злоупотребляли спиртными напитками. Муж требовал от жены, чтобы в доме всегда был порядок, приготовлена пища к его приходу, в случае же "ослушания" жестоко избивал ее.

Обвиняемый ранее не был судим, работал слесарем на одном из предприятий Гомеля.

Алена ГЕРМАНОВИЧ.

ТОЛЬКО ЦИФРЫ

Эксперты Всемирной организации здравоохранения заявляют, что примерно 33—50% от общего числа женщин, умерших насильственной смертью, погибли от руки мужа или любовника. Исследователи проанализировали статистику по 169 государствам и почти 500 тысячам убийств женщин.

Оказалось, что каждое седьмое убийство на Земле происходит внутри семей, и свыше 38% из них происходят по вине мужчины. Для сравнения: женщины убивали своих мужей или любовников лишь в 6% случаев.

Бытовое насилие больше всего распространено среди развитых стран Запада и Юго-Восточной Азии, где число таких убийств доходит до 50—55%, и меньше всего встречается в бедных странах Европы, Океании и Средиземноморья.

Каждый третий белорус, убитый или умерший от тяжких телесных повреждений, погиб от рук своих близких. Начальник управления профилактики Министерства внутренних дел **Олег Каразей** отмечает, что значительное количество преступлений обусловлено употреблением алкоголя: "*По нашей статистике, свыше 85% убийств и тяжких телесных повреждений в быту наносятся в состоянии алкогольного опьянения, в Гродненской и Могилевской области — 100% убийств совершаются под влиянием алкоголя*".

ЗВЕЗДЫ

Руслан Алехно в Греции остался без бензина

Белорусский артист Руслан Алехно уже не первый год проводит летние каникулы в Греции. По признанию артиста, он хочет посетить все крупные греческие острова. На этот раз целью его путешествия стал древний и загадочный Родос. Остров, окутанный многочисленными мифами.

Руслан посетил известный на весь мир старый город Родоса, побывал на месте, где, по преданию, возвышался Колосс Родосский. Но особое впечатление на певца произвели места, где Эгейское и Средиземное моря, омывающие остров, соединяются воедино — так называемый "поцелуй двух морей".

Для перемещения по острову Руслан выбрал традиционное для этого места средство передвижения — маленький автомобиль "Смарт". Не обошлось путешествие без небольшого происшествия, впрочем, сам артист называет его увлекательным приключением.

"Путешествуя по Родосу, я настолько увлекся его красотами и шикарными видами, что совершенно не обращал внимания на расход бензина, — цитирует артиста 7days.ru. — *Забравшись довольно высоко в горы, вдруг понял, что топливо закончилось. Пришлось звонить в фирму, где я арендовал автомобиль. Они сказали, что смогут забрать машину только поздно вечером, и предложили мне оставить ее там, где она заглохла. Мне же пришлось несколько часов спускаться с горы в город. Но я ничуть не был расстроен. За время этой пешей прогулки я зашел в несколько старых греческих деревень, где меня очень вкусно угостили. Еще раз насладился прекрасными видами, наткнулся на остатки древнегреческих построек и даже нашел древнюю скульптуру".*

ДЕГУСТАЦИЯ

Фестивальное пиво

Пивовары Беларуси выступают за возрождение пивных фестивалей в стране. Как сообщил генеральный директор ОАО "Пивзавод "Оливария" ***Денис Шерстенников****, такое мнение высказали члены Гильдии пивоваров Беларуси.*

"*Было высказано общее мнение, все хотят, чтобы такие праздники были и их нужно готовить, нужно их планировать, чтобы была хорошая организация. Они требуют серьезных затрат*", — цитирует БелаПАН Шерстенникова.

При этом он считает, что фестивали будут проводиться, вопрос только — когда. Таким фестивалям необходима поддержка местных властей, отметил Шерстенников.

По мнению гендиректора, *"пивные фестивали не только помогают производителям, но еще и показывают людям, как надо пить пиво, с чем его пить, рассказывают о сортах. По сути, фестивали прививают правильную культуру потребления пива"*, — считает гендиректор пивзавода.

"Я лично только за пивные фестивали, — говорит Шерстенников. — *Очень хочу, чтобы фестивали проходили не только в Минске, но и во многих других городах, чтобы проходили такие праздники, организованные пивоварами, причем не только крупными предприятиями, но и местными небольшими пивоварнями*".

ЗНАЕТЕ ЛИ ВЫ, ЧТО...

Немецкие пивные фестивали — самые популярные в мире

Миллионы туристов каждый год участвуют в пивных фестивалях. Первая и основная причина, почему туристы съезжаются на пивной фестиваль, — это, конечно же, вкуснейшее свежее пиво, которое предлагают на таких празднествах. Именно на таких мероприятиях появляется возможность продегустировать рекордное количество пива и других традиционных алкогольных напитков в одном месте и по демократичным ценам. А некоторые сорта слабоалкогольных напитков можно попробовать только во время пивного фестиваля.

Во-вторых, тут можно увидеть, как чтят столетние традиции и соблюдают все необходимые ритуалы. Так, например, знаменитый "Октоберфест" ежегодно проводится на Терезином лугу в 14 специальных шатрах, количество и обстановка которых подробно регламентированы.

В-третьих, во время фестиваля можно приобщиться к национальной культуре и ощутить неповторимую атмосферу местного колорита. Танцы, песни, народная кухня, традиционные гулянья и обычаи — всего этого обычно бывает вдоволь.

Самые популярные в мире пивные фестивали проходят **в Германии**. Наиболее известные — **"Октоберфест" в Мюнхене и "Фольксфест" в Штутгарте.**

"Октоберфест" — крупнейший пивной фестиваль в Германии. Его традиции уходят корнями в XIX столетие. Туристы со всего мира ежегодно собираются в столице Баварии — Мюнхене, чтобы посетить множество тематических пивных шатров, где каждый найдет себе пенный напиток, закуску и развлечения по вкусу. Можно посетить молодежную пивную или палатку для семейных посиделок, зайти в шатер монахов-августинцев или в палатку, где к пиву подают только вяленую рыбу.

Конкурентом баварского праздника пива считается поистине народное гуляние **в Штутгарте**. Помимо дегустации вкусного пива, здесь можно поучаствовать в театрализованном шествии, посетить "Французскую деревню", где предлагают всевозможные деликатесы, и развлечься всей семьей. Ведь в первую очередь этот пивной праздник создан для семейного отдыха.

Великобритания не считается страной, где больше всего пьют пива, но пивные фестивали проходят и здесь. Так, лондонский пивной фестиваль, проводимый в столице Соединенного Королевства в августе, предлагает гостям более 350 сортов английского эля и более 60 вариантов сидра. Кроме того, здесь можно найти первоклассное пиво из Бельгии и Германии, а в качестве развлечений — живую музыку, аттракционы, исполнение старинных песен, дартс, настольный футбол и кегли.

Пивной фестиваль в **Пертерборо (Англия)** собирает любителей английского сидра и местного пива в конце августа. На протяжении пяти дней народ развлекается, дегустирует местные и импортные алкогольные напитки и веселится.

Не менее масштабное зрелище — **фестиваль пива в Китае**. Последние две недели августа в городке Циндао угощают китайским и импортным пивом, устраивают развлечения для туристов, проводят спортивные соревнования.

Книга рекордов Гиннесса величайшим пивным фестивалем называет **Фестиваль пива в Денвере (США).** Здесь было зафиксировано рекордное количество сортов янтарного напитка. Американские традиции, в отличие от европейских, предполагают производство пива не в маленьких пивоварнях, а на огромных пивных заводах. Поэтому по объемам производства пива США вполне может считаться рекордсменом.

Чтобы побывать на пивном празднике, не нужно тратить половину своего отпуска. Пивной фестиваль — это несколько дней сумасшедшего веселья, вкусного пива, хорошего настроения и приятные воспоминания на весь год, которые может себе позволить каждый!

ЗАКУЛИСЬЕ

Генерал-майор Игорь Рачковский выходит в море с миллионерами

В начале августа на Минском море открылся реконструированный центр парусного спорта. Спонсоры вложили в него около 5 миллионов долларов, и результат есть — старая детская школа яхтсменов превратилась в элитное место для состоятельных людей. Первый вице-президент Национального олимпийского комитета, председатель Белорусской федерации парусного спорта ***Игорь Рачковский*** *рассказал, кто будет пользоваться услугами обновленного центра и как "отбить" финансовые вложения спонсоров.*

На территории центра — детская юношеская школа олимпийского резерва, гостиничный комплекс, ресторан и административное здание. В планах — строительство гостиницы для туристов (россияне уже проявили к яхт-клубу интерес) и нескольких марин (портов для яхт). Еще немного — и побережье Минского моря превратится в место для отдыха состоятельных граждан, отгороженное от окружающего мира железной сеткой.

По роду службы интерес к яхтингу проявляет и Игорь Рачковский.

Как сообщил журналистам, приехавшим на открытие центра, главный яхтсмен, а в прошлом — глава Государственного пограничного комитета, *"пограничники возглавляли федерацию парусного спорта потому, что у них были катера"*. Став во главе федерации после прихода в ГПК, Рачковский увлекся яхтингом: *"Это необычный и яркий вид спорта, серьезный в плане тактики, когда надо словить ветер"*.

Собственной яхтой генерал-майор не обзавелся. Нет нужды: за четыре года федерация приобрела около 200 яхт, чем немало поразила своих коллег из других стран мира. Они переспрашивали, 200 яхт приобретено или все же 20 — за такое короткое время столько лодок обычно не покупают.

По признанию Рачковского, федерация обращает внимание на определенные виды яхт, стараясь закрыть потребности всех, кто имеет отношение к яхтингу. На яхтах класса "Кадет" и "Оптимист" учатся дети. Они самые дешевые — по 1,6 тысячи евро за штуку. На яхтах олимпийского класса "Лазер-Стандарт" и "Лазер-Радиал" стоимостью около 6 тысяч евро спортсмены готовятся привезти медали с Олимпиады в Рио-Жа-нейро. И самые дорогие "эМ-Ка" — для отдыха компании в 3—4 человека.

В "полном пакете" "эМ-Ка" стоит около 25 тысяч евро. Это судно длиной чуть более 6 метров с современным парусным вооружением. Не исключено, что именно эти яхты состоятельные россияне и наши сограждане будут ставить в марине Минского моря на условиях аренды.

Рачковский не стал скрывать: инвестиции, вложенные в реконструкцию, будут окупаться с помощью состоятельных граждан, увлекшихся яхтингом. По словам Игоря Рачковского, узнав о современном и облагороженном центре парусного спорта, белорусы перегонят свои яхты из Средиземного моря на Минское, чтобы иметь возможность выходить на воду не 2—3 недели в году, а хоть каждый вечер. Новички могут учиться управлять парусами или просто арендовать яхту вместе со шкипером, захватив на борт ящик пива и нескольких друзей.

По словам Игоря Рачковского, узнав о современном и облагороженном центре парусного спорта, белорусы перегонят свои яхты из Средиземного моря на Минское, чтобы иметь возможность выходить на воду не 2—3 недели в году, а хоть каждый вечер.

"Это надо видеть, — говорил Рачковский и об удовольствии на берегу. — *Здесь можно взять чашечку кофе, бутылку холодного пива и посмотреть, как идет гонка. Надо развивать инфраструктуру, каждый заплатит, когда машина будет под охраной, будут лежаки, кафе"*.

Отчитавшись перед журналистами, генерал-майор отправился в море — в день открытия центра парусного спорта стартовал отборочный тур чемпионата России. Четыре белорусские команды и 10 российских, в которых, по признанию организаторов, были и миллионеры, боролись за призовые места. Рачковский управлял парусами на яхте знакомого Игоря — "Изовер". Не исключено, что в сентябре главный яхтсмен возглавит команду в составе 20 человек, которая отправится в большую морскую регату по Средиземному морю.

Рита СКИТЕР.

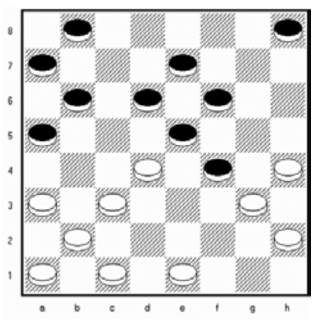

ШАШКІ

Эпізоды з чэмпіянатаў Беларусі

Завяршаем публікацыю павучальных прыкладаў гульні ўдзельніц першынства Беларусі па шашках-64.

6.**Белыя** (Э.Макарэвіч): a1, a3,b2,c1,c3,d4,e1,g3,h2,h4(10).

Чорныя (Д.Федаровіч): a5,a7,b6,b8,d6,e5,e7,f4,f6,h8(10).

Белыя падарвалі цэнтр праціўніка камбінацыяй. Пашукайце яе самастойна. Свае рашэнні вы зможаце праверыць у наступным выпуску рубрыкі.

7.**Белыя** (П.Петрусёва): a3,b4,c3,d2,e1,g1(6).

Чорныя (А.Спірына): b6,b8,e7,f4,f8,h4(6).

Белыя прарваліся ў дамкі і давялі партыю да перамогі: 22.de3 f:d2 23.ba5 d:b4 24.a:a7 ed6 25.ab6 de5 26.bc7 b:d6 27.ab8x.

Прайшоў чэмпіянат краіны і сярод мужчын. Тут першае-другое месцы падзялілі чэмпіён свету па бліцы Ігар Міхальчанка з Ваўкавыска і чэмпіён Еўропы Андрэй Валюк з Мінска (абодва набралі па 18 ачкоў з 22 магчымых), трэцім прызёрам стаў майстар ФМЖД Мікалай Кадзеснікаў з Бабруйска. У пяцёрку мацнейшых увайшлі малады майстар ФМЖД Аляксей Куніца і заслужаны майстар спорту Рэспублікі Беларусь Аркадзь Плакхін, якія прадстаўлялі Мінск. Месца ў вышэйшай лізе на будучы год захаваў майстар ФМЖД Сяргей Садоўскі (Гродна).

Намеснік старшыні Беларускай федэрацыі шашак Віталь Варушыла перадаў па электроннай пошце цікавыя фрагменты з партый гэтага спаборніцтва. Прыводзім тыя, якія варта ўзяць на заметку.

1.**Белыя** (А.Валюк): a3, b2, c1, e1, f4, g1, g3, g5 (8). **Чорныя** (сын А.Валюка Уладзіслаў): b6, c5, c7, d4, d6, e5, g7, h8 (8). 17. ab4 c:a3 18. gh6 gf6 19. fg5 f:f2 20. g:a7+.

2.**Белыя** (С.Бурко): a3, a5, b4, c3, e1, e3, g1, h2 (8). **Чорныя** (В.Валюк): b8, c5, c7, d6, e5, g5, h4, h6 (8). У цяжкім становішчы белыя нанеслі ўдар па сваіх "варотах" і прайгралі: 18. ef4 g:e3 19. ef2 cd4 20. hg3 d:b2 21. f:f6 h:f2 22. a:c1 fe1x.

3.Мініяцюрная партыя В.Валюк—Р.Протчанка: 1.ed4 fe5 2.d:f6 g:e5 3.ab4 bc5 4.ba3 hg5 5.gf4 g:e3 6.f:f6 e:g5 7. cd4x.

4.**Белыя** (А.Плакхін): a3,b4,d2, e1,f4,g3,h2,h4(8). **Чорныя** (А.Барташ): c5,c7,d6,d8, e5,e7,f6,h6(8). 17...cb6! 18.ba5 fg5 19.a:c7 g:c1 20.cb8 cb4 21.a:c5 d:b4 22.b:f4 c:g5 23.h:f6 e:g5x.

5.С.Садоўскі—М.Кадзеснікаў: 1.ef4 ba5 2.fe3 ab6 3.gh4 fe5 4.hg3 gf6 5.gh2 ba7 6.cb4 a:c3 7.d:b4 bc5 8.bc3 hg7 9.cd2 hg5 10.f:h6 ed4 11.c:e5 f:f2 12.de3 f:d4 13.gf4 ab6x.

Праверце рашэнні

"Баталіі жанчын" (Э.Макарэвіч—Я.Лазавік): 1. fg5 2. dc5 b:d4A 3. e:g5x. A2...d:b4 3. a:a7x.

Мікалай ГЛАДКІ.

НА РАЗВІТАННЕ

Запомніце яго такім...

У мінулыя выхадныя пахавалі аднаго з лепшых футбалістаў у гісторыі Беларусі ***Валянціна БЯЛЬКЕВІЧА****. Яму ішоў усяго 42-і год...*

З Валікам мы пазнаёміліся восенню 1994 года праз нашага агульнага знаёмага Аляксандра Хацкевіча. Гэта быў няпросты час у жыцці Бялькевіча.

...У 1993-м у футбаліста забалела калена, урач прапісаў уколы рэтабаліла. Пасля аднаго з еўракубкавых матчаў у Валянціна ўзялі пробу на допінг, якая дала станоўчы вынік. Быў скандал, дыскваліфікацыя, крытычныя артыкулы ў прэсе...

"Ледзь не наркамана тады з мяне зрабілі", — абураўся футбаліст, які практычна перастаў размаўляць з журналістамі.

"Сёння ў нейкай газеце напісалі адно, заўтра тэлефануюць з другой і пытаюцца: "А ці праўда, што?.." Мне што, кожны тыдзень прэс-канферэнцыю ладзіць? — дадаваў ён. — Давайце інфармацыю аб тым, як я гуляю. Калі патрэбна — крытыкуйце. Я нармальна стаўлюся да такіх рэчаў. Але калі чалавек наогул не мае ніякага ўяўлення аб тым, што піша, то, прабачце, — размаўляць не буду. І яшчэ нікому не буду расказваць пра асабістае жыццё. Хоць, разумею, цікаўных шмат..."

Пасля мінскага "Дынама" Валянцін Бялькевіч апынуўся ў кіеўскім. Была бліскучая гульня за кіеўскую каманду, прызнанне балельшчыкаў, затым — гучнае вяселле з салісткай групы "ВИА Гра" Ганнай Седаковай. Са свецкай ільвіцай Валянцін пражыў некалькі гадоў... Аднак, як ужо казалася, аб сваім асабістым жыцці і праблемах нікому не хацеў расказваць.

"Усё роўна напішуць так, як захочуць", — адмахваўся ён. І задавальненне знаходзіў у рабоце, на полі. Пасля завяршэння футбольнай кар'еры застаўся ў Кіеве, працаваў у "Дынама" з моладдзю. Ведаў, чаго не хапае сёння маладым футбалістам...

"Праблемы з'яўляюцца з-за тых сацыяльных умоў, у якіх вырастае маладое пакаленне, — распавядаў ён. — *Якія гульні былі ў маіх равеснікаў? Толькі футбол. Урокі закончыліся — ідзеш на вуліцу, ганяеш мяч да цемры. А зараз чаго толькі няма: камп'ютары, гульні, фільмы, інтэрнэт!.. І людзі ідуць запісвацца ў футбол таму, што там плацяць. Зараз 17-гадовы малады чалавек, падпісваючы кантракт з клубам, не думае, як патрапіць у асноўны склад. Ён глядзіць, на якім аўтамабілі прыехаў на базу Бялькевіч, і хоча сабе такі ж. Аднак чамусьці не задумваецца, колькі той на яго працаваў. Яны бачаць толькі прыгожую ўпакоўку, як, дарэчы, і большасць людзей. Валерый Лабаноўскі заўсёды цытаваў вядомую фразу Станіслаўскага аб адным працэнце таленту і 99 працэнтах цяжкай працы. Талент ва ўсіх ёсць, але прымусіць яго заблішчэць можна толькі самаадданай работай над сабой. І яшчэ футбаліст павінен думаць. Таму што ўсё ідзе ад галавы".*

...Валянцін Бялькевіч памёр раптоўна. Адарваўся тромб. Пахавалі яго ў Кіеве на 52-м участку Байковых могілак, побач з магілай народнага артыста Украіны Багдана Ступкі. Недалёка таксама магіла трэнера кіеўскага "Дынама" Валерыя Лабаноўскага.

Першая жонка Валянціна Ганна Седакова напісала ў сацыяльных сетках: *"Людзі жывуць і спадзяюцца на заўтра. Заўтра яны патэлефануюць, заўтра скажуць "кахаю", заўтра папросяць прабачэння. Заўтра зменяць жыццё і зробяцца шчаслівымі. Але заўтра можа і не надысці. Я ведаю дакладна... Шчаслівымі трэба робіцца тут і зараз".*

Алесь СІВЫ.

СЕКРЕТЫ КРАСОТЫ

Пять самых легких диет

1.Низкокалорийная диета

Снижение калорийности в рамках этой легкой диеты происходит за счет уменьшения обычных порций примерно на треть. Другие правила — приготовление блюд на пару, гриле или в духовке, дробное питание и тщательное пережевывание. Долго себя ограничивать не придется: план питания рассчитан на 1—2 недели, в течение которых организм успевает привыкнуть к небольшим порциям и разумному потреблению пищи. Похудеть в результате такой диеты можно примерно на 3—6 килограммов.

Комментарий диетолога:

"Эта диета — одна из самых комфортных: вес будет снижаться, даже если вы уменьшите суточную калорийность продуктов всего на 200 ккал, — говорит **Римма Мойсенко**, врач-диетолог, руководитель Центра эстетической медицины "Риммарита". — *Главное — не переусердствовать: не снижайте калорийность рациона ниже отметки "1000". Планы питания, рассчитанные на употребление всего 600—800 ккал в сутки, могут нанести серьезный вред организму".*

Комментарий психолога:

Психолог и руководитель проекта "Шаг к счастью" **Лидия Семяшкина** считает, что облегчить диету помогут простые хитрости: *"Чтобы не страдать от уменьшения порции, замените привычную тарелку блюдцем, а обычную ложку — чайной. Ешьте медленно, откажитесь от телевизора и телефона за столом — наслаждайтесь каждым кусочком".*

2.Бессолевая диета

Легкой эту диету называют потому, что существенных изменений рациона она не подразумевает: придется лишь немного уменьшить количество соли. Заправлять ею блюда следует помалу и не в процессе готовки, а после него. Заменить соль в пище эксперты предлагают чесноком, пряностями или лимонным соком. Правда, чтобы ускорить процесс похудения, эту легкую диету необходимо будет немного усложнить: желательно отказаться от продуктов, содержание соли в которых невозможно контролировать — колбасы, копчености, сосиски, чипсы и прочее. При правильном подходе потеря веса с этим планом питания в течение нескольких недель может составить около 3—4 килограммов.

Комментарий диетолога:

"Ограничивать употребление соли и соленых продуктов, в том числе консервов и маринадов, необходимо тем, у кого лишний вес обусловлен не только наличием лишнего жира, но и регулярной задержкой жидкости в организме", — объясняет **Римма Мойсенко**. Если по утрам вы замечаете отеки на лице, у вас, скорее всего, нарушен водно-солевой обмен. По словам врача, ограничение употребления соли поможет вывести лишнюю воду, что приведет к уменьшению объемов и снижению веса.

Комментарий психолога:

"Мы устроены так, что как только у нас что-то отнимают, нам безумно этого хочется. Так и на бессолевой диете очень может хотеться именно соленых огурчиков, хотя вы могли не вспоминать о них долгое время, — говорит **Лидия Семяшкина**. — *В ходе эволюции выработался спасительный механизм адаптации к меняющимся условиям, и он закреплен в нашей психике: если снижается количество соленой еды — значит, она может исчезнуть совсем, включается инстинкт "добыть" недостающую соль".* Ваша задача в этот момент, считает психолог, отвлечься и не преувеличивать значение "запрещенных" продуктов.

3.Белковая диета

Снижение веса с этой системой питания происходит за счет уменьшения в меню углеводистых продуктов, что стимулирует организм активнее избавляться от жировой прослойки. Комфортной эту диету можно назвать потому, что с ней вы совершенно точно не будете голодать: мясо, рыбу, яйца и молочные продукты можно есть в любых количествах. Непросто придется, пожалуй, только сладкоежкам — любимых лакомств в меню не будет вовсе. Но результат того стоит: за 5—7 дней белковой диеты потеря в массе может составить от 4 до 8 килограммов.

Вариантов белковых планов питания существует множество, но одной из самых популярных систем считается та, которую разработал **Пьер Дюкан**. Ее активная фаза, во время которой уходят килограммы, длится от 2 до 7 дней.

Комментарий диетолога:

"Белковой диеты не стоит придерживаться дольше 7 дней, — предупреждает **Ольга Перевалова**, врач-диетолог, член Национальной ассоциации диетологов и нутрициологов. — *Несмотря на внешнюю легкость и комфортность этой системы питания, вполне вероятно, что вскоре вы почувствуете дискомфорт: дефицит углеводов способен вызывать головную боль, снижение концентрации внимания и жизненного тонуса в целом".* Другая опасность, о которой предупреждает диетолог, — возможный недостаток в организме кальция и калия, спровоцированный усиленными белковыми системами питания. Дело в том, что для усвоения этих веществ углеводы просто необходимы.

Комментарий психолога:

"Даже незначительные ограничения в пище, а уж тем более отказ от сладкого — общепринятого антидепрессанта — могут вызывать у худеющих негативные эмоции и страх. Чтобы преодолеть их, нужно больше двигаться или найти другие источники удовольствия, — говорит Лидия Семяшкина. — *Главное — не зацикливайтесь на диете, просто придерживайтесь ее, и вы добьетесь желаемых результатов*".

4.Кефирный ужин

Считать эту диету легкой можно уже за то, что на завтрак и обед она допускает почти любые излишества. Единственное ограничение — ужин должен быть кефирным. Впрочем, простор для творчества остается и здесь: в напиток можно добавлять клетчатку или мелкие отруби без добавок и красителей. Следовать диете можно, пока кефир не надоест — то есть без ограничений по времени. Тем более, что есть ради чего стараться — минус 1,5—2 лишних килограмма в неделю.

Комментарий диетолога:

"Ужинать кефиром можно тем, кто привык рано ложиться спать и у кого максимум активности сосредоточен в первой половине дня", — говорит врач-диетолог Ольга Перевалова. Таких "жаворонков" кефир вполне сможет насытить и поможет справиться с разыгравшимся аппетитом.

5.Водная диета

Суть ее в том, чтобы перед каждым приемом пищи — будь то обед или полдник — выпивать по 1—2 стакана воды. А вот сразу после еды от напитков стоит воздержаться. Механизм действия довольно простой: во-первых, чистая негазированная вода ускоряет обмен веществ, во-вторых, заполняет объем желудка, а значит, насытиться вы сможете меньшим объемом пищи. По заверениям создателей такой легкой диеты, это поможет снижать вес примерно на 2 кг в неделю.

Комментарий диетолога:

"Вода сама по себе не расщепляет жир, но зато она выводит продукты распада этого жирового содержимого. Поэтому чем больше мы пьем воды, тем активнее протекает процесс очищения организма", — объясняет Ольга Перевалова. Эксперт рекомендует выпивать от 200 до 500 мл воды ежедневно за 20 минут до приема пищи.

Комментарий психолога:

"*Похудение с помощью воды может быть очень эффективно и потому, что мы психологически уверены в будущем результате,* — говорит Лидия Семяшкина. — *О пользе воды говорят врачи, профессиональные диетологи, спортивные инструкторы, а опираться на знания, полученные от признанных экспертов, нам психологически легче".*

Вместо заключения

Легкой диета может быть только тогда, когда мы готовы к ней физически и эмоционально. "*Поэтому начинать следовать новым системам питания необходимо с позитивным настроем и лучше в первой половине менструального цикла: в этот период женщинам физиологически проще контролировать аппетит",* — рекомендует врач Римма Мойсенко. Другой важный момент — подобрать такую диету, которая будет включать ваши любимые продукты. Если эти условия соблюдены, есть возможность снизить вес на 3—5% в течение 7—10 дней.

УСМІХНІЦЕСЯ...

Трагедыя

— Чаму ты такі сумны, Янка?
— Учора ў мяне памёр дзядзька.
— Нічога, не бяры да сэрца, ты хутка забудзешся пра яго.
— Баюся, што ты памыляешся. Ён быў начальнікам майго начальніка.

Праўдзівы паэт

— Памятаеце, яшчэ паэт сказаў: у савецкіх уласная гордасць?
— Правільна. Таму што ніякай іншай уласнасці ў іх няма!

Усе прыклалі руку

Хаваюць чалавека. Нехта пытаецца:
— Зусім малады. Ад чаго ён памёр?
— Чытай на вянках.
Чытаюць удваіх: "Ад любячай жонкі", "Ад цешчы", "Ад кіраўніцтва цэха", "Ад таварышаў па рабоце..."

**Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск,
вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс
(017) 3286871.
Тэл.рэкламнага аддзела:
(017) 3286609, 3286906
nvonlineinfo@gmail.com
http://www.nv-online.info**

ISSN 2071-9647

Падпісныя індэксы: 63222 — для індывідуальных падпісчыкаў, 632222 — для прадпрыемстваў і арганізацый.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106 ад 03.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 4.08.2014 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 27100 экз. Заказ №3195.